VIERDE JAAR. N°. 964. **1840.** **MAANDAG, 21 DECEMBER.**

ZEGEL

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Abonnement
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* werden ingezonden.

Prijzen
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f [illegible]
en *Buitensteden* franco .... » [illegible]

ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling .. » 35.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 19 Dec. Men vernoemt, dat de gedeputeerde staten der provincie Noord-Holland zijn gemagtigd geworden tot het doen drukken, voor rekening der provincie, der uitkomsten van het kadaster in Noord-Holland, ten einde die uitkomsten, uit hoofde van derzelver belangrijkheid, door verkrijgbaarstelling meer algemeen bekend te maken.

— Bij koninklijk besluit is goedgekeurd een plan van verdeeling der mark van Kotten, gemeente Winterswijk, provincie Gelderland.

— Z. M. heeft, naar wij vernemen, magtiging verleend tot het op nieuw, voor den tijd van een jaar, verhuren der dijken en landen van de mijdrechtsche droogmakerij.

— Door Z. M. is benoemd: tot burgemeester van Naarden, de heer J. R. van Hasselt.

— Men schrijft ons, dat Z. Exc. de directeur-generaal van oorlog dezer dagen de navolgende circulaire heeft doen toekomen aan de respective militaire autoriteiten:

« De directeur-generaal van oorlog, overwegende, dat er bij gelegenheid, dat in eene der steden van het rijk de stedelijke schutterij en de troepen der staande armée, tot het garnizoen behoorende, zich gezamenlijk onder de wapenen bevonden, twijfel is gerezen omtrent het voeren van het commando, wanneer de hoogste in rang der officieren van de schutterij en van het leger denzelfden graad bekleeden;

« Gelet op het besluit des Konings van den 1sten Augustus 1818, (recueil-militair van dat jaar, 2de deel bladz. 8,) bepalende, dat bij parades, waar schutterijen assisteren, de hoogste in rang der officieren, en bij gelijkheid van rang de militaire officier dezelve zal commanderen;

« Heeft goedgevonden ter kennis van het leger te brengen, dat, op speciale last van Z. M., de bepaling, in opgemeld besluit vervat, bij voortduring gehandhaafd blijft, en dat derhalve, ook in alle omstandigheden, waarin schutterijen en troepen van het leger vereenigd zijn, bij gelijkheid van rang, de militaire officier het bevel zal voeren, al ware deze ook jonger in anciënniteit dan de met hem in rang gelijkstaande officier der schutterij. »

— Het navolgende is gisteren te laat ontvangen, om in alle de exemplaren te worden opgenomen, en wij hebben gemeend hetzelve uit dien hoofde hier te moeten herhalen:

'S GRAVENHAGE, dd. 17 December, schrijft men het volgende:

Naar men vernoemt, gaan de deliberatiën in de tweede kamer steeds voort. De aanmerkingen op de antwoorden der Regering worden heden in de centrale afdeeling overwogen, van welke men op morgen het rapport verwacht; zoodat de discussiën kunnen en waarschijnlijk ook zullen aanvangen op aanstaanden maandag.

Hoogstwaarschijnlijk zullen de financiële maatregelen met eene aanzienlijke meerderheid worden aangenomen. Elk der leden van de kamer meent het wel met de algemeene zaak, en gevoelt, al voldoet niet alles reeds nu in allen deele, dat het billijk en noodig is, den minister van financiën een bewijs te geven van het vertrouwen, dat zijne bekwaamheid en rondborstigheid verdienen, en hem in de gelegenheid te stellen, om, in den loop van het volgende jaar, de hooge en bijzondere financiële aangelegenheden, en de belastingwetten, na beproefde werking, te overwegen met al den tijd, ernst en inspanning, die het gewigt der zaken vereischt.

De deliberatiën over het tarief zijn in alle de afdeelingen afgeloopen. Zij leveren nieuwe bewijzen op van de moeijelijkheden aan het hoog bewind verbonden. Spoedig wacht men de antwoorden der Regering.

De audiëntie van Z. M. was maandag ll. zeer bezocht. Op aanstaanden maandag zal er waarschijnlijk op nieuw audiëntie, en ook deze weder zeer talrijk zijn. Uit alle gewesten des lands komen stedelijke en regterlijke commissiën Z. M. hare hulde aanbieden, en allen, die het voorregt genieten hoogstdenzelven te naderen, zijn opgetogen over de minzaamheid, met welke Z. M. zich met hen over de algemeene en bijzondere belangen gelieft te onderhouden.

Met ijver zet de commissie over het onderwijs hare deliberatiën voort, die men zegt, dat allergewigtigst zijn, en daarheen zouden leiden, om het lager onderwijs met het godsdienstige meer in verband te brengen.

Men heeft hoop den heer Frets te behouden. Zijn toestand is merkelijk verbeterd. Het toeval, dat hij gehad heeft, wordt aan den invloed van den te spoedigen overgang van koude tot warmte toegeschreven.

— Aan onze brieven uit 's Hage van gisteren den 18 dezer ontleenen wij de navolgende bijzonderheden:

Bij de deliberatiën over de voorgestelde wijzigingen in het tarief zijn zeer uiteenloopende gevoelens voor, tegen en over het tarief aan den dag gelegd. Sommige leden zijn zelfs uitgegaan van het beginsel, dat alle artikelen van handel geheel vrij aan den handelaar moeten gelaten worden; anderen meenen, dat alle grondstoffen, die bij den invoer vrij zijn, bij den uitvoer moeten bezwaard worden, in evenredigheid van hetgeen verdiend wordt bij de bewerking; — dat alle uit hier aanwezige of gemakkelijk te verkrijgen grondstoffen buiten 's lands gefabriceerde goederen bij den invoer moeten worden bezwaard en bij den uitvoer vrijgesteld; dat alle producten van nijverheid en landbouw bij den uitvoer vrij moeten zijn, en de inlandsche artikelen van consumtie tegen buitenlandsche concurrentie ondersteund moeten worden. Eenige leden hebben gewaagd van eene geheele herziening van het bestaande tarief, ook met oogmerk, om het entrepôt-stelsel te wijzigen, tot benuttiging der nu ledig staande pakhuizen van particulieren, ten einde de revenuën van derzelver bezitters te verbeteren. Vooral de tabak, de rijst en de manufacturen, als belasting artikelen bij den invoer, hebben tot verschillende beschouwingen geleid, waarbij men met genoegen heeft kunnen opmerken, dat de afgevaardigden uit de provinciën meer en meer het belang inzien, dat het algemeen heeft bij onzen groothandel. De antwoorden der Regering op de gevallen bedenkingen worden met de meeste belangstelling verwacht, en zullen, door de bekwaamheid en ervaring, die dezelve zullen ingeven, voorzeker ten hoogste belangrijk zijn.

Het nader verband tusschen het lager onderwijs en het godsdienstige, naar hetwelk men meent, dat de beraadslagingen der commissie voor het onderwijs zich uitstrekken, zoude vooral deze uitkomst ten doel hebben, dat het lager onderwijs aan de kinderen bedeeld wierde door meesters, die met de ouders der kinderen tot een en het zelfde kerkgenootschap behooren. De tijd zal moeten leeren, of, en in hoe verre dit denkbeeld voor uitvoering vatbaar is. Inmiddels loopen de gevoelens deswege zeer uiteen. Velen zijn van oordeel, dat het lager onderwijs een' gevoeligen schok er door zoude lijden; anderen meenen, dat de maatschappelijke eensgezindheid er door bevorderd zou worden. Ook in de commissie zelve heeft elk der leden eene eigene meening; maar aller doel is en blijft, waarheid, en bij zulk eene stemming der commissie mag men in alle gevallen verwachten, dat het ten hoogste belangrijk zijn zal, de resultaten te vernemen van haar beraad.

'S GRAVENHAGE 18 Dec. In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van heden, zijn wederom ter tafel gebragt en naar de daartoe benoemde commissie verzonden een aantal verzoekschriften, houdende bezwaren tegen de voorgedragen wijzigingen in het tarief van in-, uit- en doorvoer. Onder dezelve bevonden zich een van de heeren Hofkes en C°. te Almelo, een van de maatschappij ter bevordering van koophandel en nijverheid te Enschede en een van de kamer van koophandel en fabrijken te Maastricht.

De voorzitter geeft aan de kamer kennis berigt te hebben ontvangen, dat de heer advocaat-generaal Lightenvelt geboren is den 28 October 1795, en de heer Schik op 4 Junij 1800. Dienvolgens gaat de kamer over tot de stemming van den derden kandidaat, te plaatsen op het drietal, hetwelk Z. M. zal worden aangeboden, tot benoeming van een lid in den hoogen raad, en waarbij alleen moet worden beslist tusschen gemelden heer Lightenvelt en den hoogleeraar de Greve.

Er zijn 48 leden tegenwoordig. De heer Lightenvelt erlangt 24 stemmen, en ook de heer Greve 24.

De voorzitter zegt, dat ook nu wederom de onderdom tusschen gemelde heeren zal moeten beslissen, waaromtrent officiëele inlichtingen zullen worden ingewonnen.

De heeren Bruce en van Rappard geven aan de kamer de stellige verzekering, dat de heer de Greve nog geen 45 jaren heeft bereikt.

Op voorstel echter van de heeren Luyben en van Dam is, overeenkomstig het door den voorzitter geproponeerde, besloten dienaangaande nadere berigten in te winnen; waarna de vergadering is gescheiden.

De kamer zal morgen ten 2 ure wederom eene openbare zitting houden.

ROTTERDAM 18 Dec. Gisteren hebben de wel ed. zeer gel. heeren Groshans en de Vrij hunne lectoraten aan de clinische school alhier aanvaard, in tegenwoordigheid der commissie van bestuur en van een groot aantal toehoorders van verschillende standen. Beiden spraken bij die gelegenheid eene korte redevoering uit, de eerste over de geneeskunde, en als wetenschap en als kunst beschouwd; de tweede over het nut, dat de beoefening der scheikunde aan de menschelijke maatschappij in het algemeen heeft toegebragt, en nog verder belooft toe te brengen.

DORDRECHT 18 Dec. De rivier voor deze stad ligt geheel toe, en wordt reeds door voetgangers gebruikt. Tusschen Zwijndrecht en hier is echter voor het veer nog een vak opengehouden.

NIJMEGEN 18 Dec. Sedert ons laatste berigt is het ijs in de rivier de Waal dermate toegenomen, dat het te vreezen is, dat hetzelve zich spoedig zal zetten. Voor zoo ver wij vernemen, heeft hetzelve zich op de beneden rivier nog nergens vastgezet. Te Dordrecht daarentegen zit de rivier sedert den 15 Dec. toegevroren. Op den Beneden-Rijn is het ijs mede nog drijvende. Te Arnhem was het heden zoo menigvuldig, dat het overvaren uiterst moeijelijk was, en men verwachtte, dat het zich spoedig zoude zetten. Op den IJssel te Kampen heeft hetzelve zich reeds laatstleden maandag gezet, en later op vele plaatsen daarboven. Ook op de rivier de Maas zit het ijs op vele plaatsen, onder anderen, boven Grave, vast; vóór de stad is het water open.

HARLINGEN 16 Dec. Heden is van de werf der scheepsbouwmeesters Dirk en Lieuwe Alta, alhier, van stapel geloopen het kofschip *Maria Agnes*, groot circa 120 roggelasten, te voeren door kapitein Harm K. de Weerd, onder directie van den heer Dirk Beth, te Amsterdam. Onder de vele beoordeelingen, welke dit schip, zoo wel als de beide anderen nog in aanbouw zijnde schepen, uitlokte, merkte men met genoegen de eenstemmigheid op, dat model, solide en nette bewerking, snelle vaart en goed lastdragen, doorgaande kenteekenen zijn van alle door gedachte scheepsbouwmeesters gemaakt wordende kofschepen.

FRANKRIJK.

PARIJS 17 Dec. De *Constitutionnel* bevat eenen brief uit Constantinopel van den 28 November. Volgens dien brief, zouden in het personeel des turkschen kabinets veranderingen op handen zijn, en Reschid-pacha zelf, hoewel door Oostenrijk en Engeland ondersteund, in het geval kunnen komen van te moeten aftreden. Voorts bevat deze brief het volgende:

Reeds vóór lang hebben wij de afzetting van Izzet-pacha aangekondigd; thans is hij aangesteld tot gouverneur van Adrianopel, en heeft de Porte, in zijne plaats, Zekeria-pacha tot voorloopig gouverneur van Egypte benoemd. Deze daadzaak komt ons belangrijk voor. Het turksche gouvernement had de gelegenheid moeten aangrijpen, om terug te komen op eenen maatregel, dien het genomen had enkel op aanraden van Engeland, maar die de goedkeuring van alle zijne bondgenooten niet heeft verworven. Wij gelooven echter niet, dat men hier *quitte ou double* zou moeten spelen; men heeft reden zich te verheugen, dat, zonder een' algemeenen oorlog, de zaken tot de hoogte gekomen zijn, waarop zij zich thans bevinden. Ook de keuze, die men tot vervanging van Izzet pacha gedaan heeft, doet ons denken, dat de tweede, even zoowel als de eerste benoeming enkel geschied is om des vorms wille; want Zekeria pacha, zoowel als Izzet pacha, is een onbeduidend mensch, voormalig gouverneur van Diarbekir, zonder naam, zonder bekwaamheid, en die voorzeker niet tot dezen belangrijken post zou zijn benoemd, indien hij dien werkelijk zou moeten bekleeden. In weêrwil nogtans van den schijn, dien het engelsch kabinet aanneemt, alsof het de erfelijkheid van Egypte aan Mehemet-Ali wil toestaan, weten wij, dat lord Ponsonby werkzaam is, in tegenovergestelden zin. Terwijl hij aan de Porte openbaarlijk de nota's mededeelt, die haar aansporen om, onder zekere voorwaarden, de vervallenverklaring des onder-konings te herroepen, werkt hij in het geheim op den divan, om niets aan de zaak te doen.

Rusland kan zijn misnoegen niet verbergen, en het schijnt zeker te zijn, dat het ook van zijnen kant de Porte aandrijft, om de vervallenverklaring des onder-konings te handhaven, en de vijandelijkheden voort te zetten, waarschijnlijk met oogmerk, om de breuke tusschen Frankrijk en Engeland te vergrooten, en die beide mogendheden in eenen oorlog te wikkelen. Pruissen en Oostenrijk, aan den anderen kant, zijn voor bezadiging. De Porte heeft welligt nooit zich in eene zoo moeijelijke stelling als thans bevonden. Wel onderrigte personen echter verzekeren ons, dat de zaak hare afloening nabij is. Een oostenrijksch officier, aan prins Metternich vermaagschapt, is hier eergisteren met dépêches aangekomen, die, men zegt, zeer geruststellende te zijn.

Bij voortduring worden troepen naar Syrië gezonden.

MENGELWERK.

SCHULD EN ONSCHULD.

(Een op waarheid gegrond Verhaal.)

In eene kleine, aan eene rivier romantisch gelegen bergstad van *Noorwegen*, wekte eens het aankomen van eenen vreemdeling, in eene afgelegen herberg aldaar, een niet gering opzien, te meer, daar hij zich in dezelve, gedurende langen tijd, ophield. Zijn uiterlijk droeg alle kenteekenen van eenen man, die eene goede opvoeding genoten en veel gereisd had, terwijl zijn gedrag zekere welvaart en ongedwongenheid verried. Naar hij zeide, reisde hij voor zijn vermaak en wijdde ledige uren aan het opsporen der schoonheden der natuur van het noorden; welke bijzonder zijne opmerkzaamheid trokken.

Bij de door alle reizigers erkende gastvrijheid der wakkere bewoners van *Noorwegen*, kon het niet anders, of de knappe belangwekkende jonge man werd in verschillende gezelschappen vriendelijk ontvangen en gaarne gezien, en aan beleefde welwillendheid paarde hij menig, voor den gezelligen omgang, aangenaam talent, wist veel belangrijks van zijne reizen te verhalen en was daarenboven ook muzijkaal; een talent, dat in het bijzonder de bergbewoners op hoogen prijs stellen.

Op deze wijze was hij ook bekend geworden in het huis van den ouden koopman H..., een man, die algemeen geacht was, en die zijnen niet onaanzienlijken handel sedert jaren met bijzonder doorzigt en met redelijkheid dreef. De goede oude man sprak gaarne met den belangwekkenden vreemdeling, vooral daar deze ook eenige kennis van den handel bezat. Ook de vreemdeling scheen het gastvrije huis van den ouden koopman gaarne te bezoeken. NIKOLINE, de eenige zeventienjarige dochter des huizes, was de bevallijke magneet, die hem met onweerstaanbare magt derwaarts trok. Het was ook inderdaad een zeer beminnelijk meisje, dat, bij vele beminnenswaardige eigenheden, geheel onschuld en natuur was. Daar hare moeder overleden was, zoo rustte het bestuur der huishouding op haar, en zij nam dit met veel verstand, doch wanneer hare bezigheden geëindigd waren, dan zong zij gaarne, zonder gemaaktheid, den luisterenden gast, in den noordschen tongval, en met eene welluidende, maar ongekunstelde stem, een liedje voor, hetwelk hij met meer genoegen scheen te hooren, dan eene bravour aria van eene openlijk vergoodde zangeres.

Op zekeren dag verhaalde de jongman aan zijnen wakkeren gastheer, ongevraagd, met blijkbare vertrouwelijkheid, eenige nadere bijzonderheden, omtrent zijne betrekkingen. Volgens dezelve, was hij de eenige zoon van een in *Zuid-Duitschland* welgezeten geweest zijnde koopman, voor wien hij, wegens handelaangelegenheden, verschillende reizen in onderscheiden deelen van *Europa* had gedaan. Na den dood van zijnen vader, had hij echter de zaken opgegeven, het kapitaal geïnd, en later hadden staatkundige gebeurtenissen hem bewogen, zijn vaderland te verlaten. Thans gevoelde hij zich, door de schoonheden der natuur van het noorden, en door de gastvriendelijke regtschapenheid der bewoners van *Noorwegen*, bijzonder geneigd, om zich in het noorden neder te zetten. Daar nu juist toevallig een nabij gelegen, en zeer voordeelig ijzerwerk, met zijne aanhoorigheden, te koop werd aangeboden, zoo wilde hij ten dezen zijnen meer ervaren vriend, om raad verzoeken.

De wakkere H. voldeed gaarne aan dat verlangen, en het gelukte hem dan ook, het belangrijke en daarbij zeer romantisch gelegen ijzerwerk voor den vreemdeling, voor wien hij ware vriendschap koesterde, op zeer voordeelige voorwaarden te verwerven; waarna de vreemdeling hem dan ook de bedongen koopsom, dadelijk, in contant geld, ter hand stelde. Daar echter het gekochte goed eerst eenige maanden later kon aanvaard worden, en de herberg slechts weinige gerijfelijkheden aanbood, zoo ruimde de gastvrije koopman H..., den nieuwen goedbezitter, tot den dag, waarop hij het gekochte zou kunnen aanvaarden, een vertrek in zijn eigen huis in.

Door deze gebeurtenis kwam nu de jongman in nadere betrekking met de beminnelijke NIKOLINE; beider harten verstonden elkander weldra; eerst dong de jongeling naar de liefde van het meisje, en vervolgens verzocht hij de toestemming van den vader. De gelukkige verwierf beide. Zuchtende benijdde hem menig vaderlandsch jongeling; doch ook menig jonge vriendin noemde het meisje gelukkig. Reeds was de huwelijksdag bepaald; toen NIKOLINE op eenen morgen in de kamer van haren beminde trad, om in dezelve nog iets in gereedheid te brengen, denkende, dat hij reeds, zoo als hij gewoon was, zich naar het gemeenschappelijk ontbijt had begeven. Op dezen belangrijken morgen, was zulks echter het geval niet. Na eenen zoelen zomernacht was hij eerst tegen den morgen in eenen onrustigen slaap gevallen. Daar ontwaarde zij, terwijl zij de deur nog in de hand hield, aan den toevallig ontblooten hals van den geliefden slaper een bruinachtig rood litteeken. — Het is niet te beschrijven, welk eenen indruk dit onverwachte gezigt op het onschuldige meisje maakte. Een voor haar zelve onverklaarbare angst maakte zich van haar meester; sidderend drukte zij onopgemerkt de deur weder digt, en toen later de geliefde haar bij den gewonen morgengroet wilde omarmen, viel zij met eenen luiden gil in onmagt. Men moest haar te bed brengen; zij kreeg eene hevige koorts, en gedurende dezelve openbaarde zij haren vader, wat zij gezien had.

Deze poogde, wel is waar, zijne geliefde dochter gerust te stellen, maar ook hem overviel onwillekeurig eene angstige ongerustheid. Hij moest voor zich zelve erkennen, dat hij inderdaad het geluk van zijn eenigst kind aan een' niet genoegzaam beproefden vreemdeling had toevertrouwd; ook geloofde hij nu bij zijnen aanstaanden schoonzoon, in oogenblikken, waarin hij meende niet gadegeslagen te worden, zekere onrust te hebben bespeurd. De bezorgde oude man maakte nu een' ervaren en beproefden vriend tot zijnen vertrouwde; deze was commissaris van policie van de plaats, en ook hem kwam de zaak werkelijk verdacht voor.

Eerst werd de vreemdeling, dien men nu al als eenen inboorling begon te beschouwen, door het bestuur uitgenoodigd, doch weldra, tot verbazing van allen, gevangen gezet, en reeds bij het eerste verhoor bekende de ongelukkige met bijna onverklaarbare openhartigheid en onderwerping, dat hij een, wegens valschheid, tot brandmerk en slavernij veroordeelde was. Het was hem, dus bekende hij verder, gelukt zijne boeijen te ontkomen, en, na het begaan van eenen aanzienlijken diefstal, in deze noordelijke gebergten te vlugten, zonder dat men zijn spoor had ontdekt. Hier was hij nu zoo gelukkig geweest de liefde van het voortreffelijkste meisje te winnen, en hij had nu het besluit genomen, een goed mensch te worden en voortaan aan de hand der liefde en der deugd, eenen onberispelijken levenswandel te leiden. De onverbiddelijke NEMESIS had echter anders over hem besloten.

De ongelukkige NIKOLINE herstelde niet weder. De door kommer ter nedergedrukte oude vader volgde haar weldra.

De *Sémaphore* deelt insgelijks eenen particulieren brief uit Constantinopel van den 28 mede, die insgelijks eene verandering in het turksche kabinet als ophanden zijnde voorstelt; op grond, dat bij gelegenheid der plegtigheid van den voetkus, die op den 26, zijnde de eerste dag van den Beyram, heeft plaats gehad, de sultan het woord niet heeft gerigt tot den seraskier Mostapha-pacha, en dat ook niet deze staatsdienaar, gelijk hij vroeger de eer had, maar Riza pacha den cachemiren schawl gebonden heeft, op welke de generaals en kolonels van het leger hunnen kus komen drukken.

Overigens behelst deze brief niets van staatkundig belang, behalve dit, dat er in alle de ministeriën eene soort van spanning heerscht, vermits alle de ministers zich de gebeurtenissen tot bevordering van eigene belangen zoeken ten nutte te maken, en dat de fransche gezant nog steeds zijn buitenverblijf bewoont; waaruit men afleidt, dat hij eerlang zal vervangen worden.

De sultan doet een halssieraad van juweelen van het eerste water vervaardigen, om hetzelve aan koningin Victoria ten teeken van dankbaarheid aan te bieden. — Binnen kort zal Constantinopel in het bezit zijn van eenen schouwburg. De sultan heeft den grond daartoe in de voorstad Pera verleend, en de bouw zal geschieden naar het plan en onder het bestuur van den architect Fossati. Deze beleefdheid, door den sultan aan het corps diplomatique bewezen, meent men, zal aan alle de kabinetten genoegen geven.

In de *Maltha Times* leest men uit Alexandrië de volgende bijzonderheid: De heer Cochelet heeft de fransche officieren aan den pacha voorgesteld. Op deze audientie verklaarde hem Mehemet-Ali, ten aanhoore van alle de aanwezigen, dat alleen Frankrijk de oorzaak was van den ellendigen staat, waarin de zaken zich bevonden. De heer Cochelet poogde den onderkoning te bezadigen, doch de pacha, terwijl hij voortging met Moharem-bey trictrac te spelen, voegde hem toe: Ik moest oorlog of vrede hebben. Om Frankrijk genoegen te geven, heb ik mijne vloot in de haven gehouden; en ik heb alzoo noch de kansen van den oorlog, noch de voordeelen van den vrede gehad.

In eenen anderen brief van Alexandrië wordt *gezegd*, dat tusschen Mehemet-Ali en den commodore Napier, behalve de bekende, ook nog eene geheime overeenkomst moet zijn gesloten, maar dat, in weêrwil van de onderteekening, de vijandelijkheden nog zeer wel konden hervat worden, vermits het mogelijk is, dat Ibrahim-pacha weigert de bevelen van zijnen vader op te volgen.

De gewone correspondentie zegt: — Wij hebben gisteren de opmerking gemaakt, dat, volgens de laatste tijdingen uit Constantinopel, de sultan volstrekt niet genegen scheen te zijn tot het herroepen der vervallen verklaring van Mehemet-Ali, daar hij eenen nieuwen gouverneur van Egypte had benoemd ter vervanging van Izzet-pacha, die tot het gouvernement van Adrianopel is bestemd. De engelsche dagbladen bevestigen dit heden, daarbij vermeldende, dat de verheven Porte maatregelen heeft genomen, *geheel tegenstrijdig* met den geest der overeenkomst, tusschen Mehemet-Ali en den commodore Napier gesloten. Het is dus zeer wel mogelijk, dat het oostersch vraagstuk weder tot nieuwe verwikkelingen aanleiding geve.

Men zal zich herinneren, dat lord Palmerston, in zijne merkwaardige nota van den 14 November, met veel nadruk gewaagt van het beginsel, dat de vier mogendheden zich nimmer konden verbinden, om Mehemet-Ali van zijne vervallen verklaring te ontheffen, zelfs nog dan niet, wanneer hij zich aan de eerst gestelde voorwaarden van het viervoudig verbond onderwierp; terwijl de vier mogendheden niet den geringsten dwang mogten uitoefenen over den wil der verheven Porte, welke, in hare hoedanigheid van souverein, hare vrije beslissing, omtrent het lot van een harer onderdanen moest blijven behouden. Op het oogenblik, dat deze nota bekend is geworden, had men een voorgevoel van de beteekenis dezer verklaring, doch, toen men de overeenkomst met den commodore Napier vernam, scheen men niet meer daaraan te denken. Men heeft er niet op willen letten, dat, zou deze overeenkomst geldig zijn, zij dan ook alvorens te Constantinopel moest bekrachtigd zijn.

In de *Gazette de France* leest men: Het gerucht verspreidt zich te Toulon, dat eene stoomboot, te Marseille aangekomen, de tijding heeft overgebragt, dat de vreemde gezanten te Constantinopel de conventie, tusschen Mehemet-Ali en den commodore Napier gesloten, geweigerd hebben te ratificeren. Het genoemde dagblad voegt er echter bij, dat het gerucht niet waarschijnlijk is.

Volgens tijdingen uit St. Jean d'Acre, blijven de Engelschen aldaar garnizoen houden, en zullen zij onder alle mogelijke voorwendsels weigeren, hunne troepen uit Acre, Sidon en Beyruth terug te trekken.

Eene der correspondentiën geeft hare verwondering te kennen, dat geen der dagbladen gewag maakt van het door den heer Guizot ingediende ontslag. Zij meent te kunnen verzekeren, dat het gisteren medegedeelde berigt juist is.

Het gerucht werd heden verspreid, dat in den raad van ministers, heden ochtend gehouden, sprake was van ontbinding der nationale garde van Parijs. Vele leden zonden zich echter daartegen hebben verzet, ten gevolge waarvan het voorstel is ter zijde gelegd.

Uit hoofde van de gestrenge koude, heeft men de werken aan de fortificatien voorloopig gestaakt.

Het nommer van vrijdag j l. van het dagblad *Le National*, is gisteren in beslag genomen, als beleedigingen behelzende tegen den persoon des Konings.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van heden, die niet talrijk was, is aan de orde geweest het ontwerp ter definitieve regeling van het budget over de dienst van 1838. Alleen de heer Etienne voerde bij de algemeene beraadslaging het woord; zich beklagende, dat eenige uitgaven, bijzonder voor het materiëel bij de ministeriën van oorlog en marine, aan de contrôle der kamer ontsnappen. Hij is door den minister van marine kortelijk beantwoord. Tot de behandeling der afzonderlijke artikelen overgegaan zijnde, heeft slechts een derzelve tot discussie aanleiding gegeven, namelijk, dat wegens eene uitgave van fr. 16,000 voor werken te Lyon, onder het ministerie van den generaal Bernard. De commissie stelde de verwerping daarvan voor, tot welke, na korte beraadslaging, besloten werd. Daarna heeft de minister van binnenlandsche zaken nog eenige ontwerpen van wet van plaatselijk belang voorgesteld.

De troep jongelieden, die, volgens onzen particulieren brief uit Parijs (eergisteren medegedeeld), met een driekleurig vaandel, onder het zingen van de *Marsaillaise* en het uiten van kreten tegen de ministers, de stad is doorgetrokken, is, volgens de *Gazette des Tribunaux*, in de voorstad du Temple uiteen gedreven. De drager van het vaandel, van beroep schilder en 18 jaren oud, is gevangen genomen, en ter beschikking van het parket gesteld.

Deze voormiddag ten $11\frac{1}{2}$ ure is men begonnen het publiek toe te laten tot bezigtiging van het plein, het ruim en het koor van de kerk der invaliden, in welk laatste de catafalque is, onder welke de lijkkist des voormaligen keizers zich bevindt. Tusschen eene dubbele hegge van invaliden en nationale gardes door, treedt de rij (*la queue*) door het hek der esplanade de kerk binnen, en gaat het ruim door en de treden van het koor op, en vervolgens rondom de catafalque, en verwijdert zich weder naar buiten, door het hek op de place Vauban. Deze rij strekt zich tot aan de rue de Grenelle uit, en wordt onafgebroken gevoed door de menigte, die van alle zijden aanstroomt.

Alles in de kerk is nog in denzelfden staat. De duizend waskaarsen branden in hunne lusters; het altaar is met zijne zestig zilveren lampen verlicht. Uit eene menigte vazen en candelabres, rondom de catafalque geschaard, stijgen de gekleurde vlammen op; het tapijt- en bebangselwerk, de vlaggen en vaandels, de guirlandes en inschriften zijn nog alle daar.

Vijftig invaliden, alle met het kruis des legioens van eer op de borst, bewaren de catafalque, bij welke de geestelijken der kerk dag en nacht wakende zijn. Op elk der vier hoeken van de catafalque staat een invalide, met een' hellebaard met rouwfloers bekleed.

De *National* bevat de navolgende treffende bijzonderheid: Gisteren (15 December) heeft de maarschalk Moncey zich in eenen leuningstoel naar de treden van het koor der invaliden doen brengen. Daar aangekomen, is hij, ondersteund door twee luitenants-generaal, met de grootste moeite en inspanning deze treden opgegaan. Met aandoening verneemt men, dat deze waardige krijgsman, sinds veertien dagen, voor zijne gezondheid alle mogelijke bezorgdheid koesterde. Elken dag raadpleegde hij den eersten geneesheer der invaliden, telkens vragende: *Zal ik tot den 15 December nog leven?* Toen de absolutie gegeven was, is ook hij de lijkkist genaderd, om eenig wijwater te plengen op deze laatste woning van zijnen ouden vriend, en dit gedaan hebbende, sprak hij: *thans kan ik sterven!*

De maarschalk Moncey is 87 jaren oud.

De equipaadjen der schepen, welke den togt naar St. Helena gedaan en den lijkstoet vergezeld hebben, zijn thans gekazerneerd in de militaire school, en zullen aldaar veertien dagen van hunne lange reize uitrusten. Aan elk der manschappen is bovendien eene volle maand krijgssoldij als gratificatie verleend.

SPANJE.

MADRID 10 Dec. Men verspreidt het gerucht, dat de *Gaceta de Madrid* morgen belangrijke financiële besluiten zal bevatten, betrekkelijk de binnen- en buitenlandsche schuld. Ofschoon dezelve nog niet bekend zijn, beweert men, dat het provisioneel bestuur het grondbeginsel van de wettiging der binnen- en buitenlandsche schuld zal erkennen. Men verzekert, dat de binnenlandsche passive-schuld voortaan zal kunnen worden in betaling gegeven bij den aankoop van nationale goederen.

Het gouvernement schijnt krachtige maatregelen tegen Portugal te nemen. Reeds worden de regementen genoemd, die naar de grenzen van dat koningrijk zullen vertrekken.

ENGELAND.

LONDEN 15 December.

Gisteren is alhier een dagblad van Graham'stown ontvangen. In hetzelve wordt geklaagd over het weinig gunstig gevolg, dat de tractaten, tusschen het gouvernement van de Kaap de Goede Hoop en de Kaffers gesloten, opleveren. De rooverijen, welke aan de landbewoners op de grenzen worden gepleegd, zijn zoo vreesselijk als immer, daar het opperhoofd Sandilla zijne meerderjarigheid heeft bereikt, en alzoo, volgens de wetten der kaffers, de vroegere gedurende zijne minderjarigheid gesloten verdragen voor hem niet verbindend zijn. Men zal dus op nieuw met hem een verdrag moeten aangaan. Van het door de Kaffers, van September 1839 tot Julij 1840, geroofde vee, is slechts een gering gedeelte teruggegeven. Omtrent de partij van Potgieter, aan de Mosi-rivier, luiden de berigten ook niet bijzonder gunstig. De heer Kinlock, ambtenaar bij de O. I. Compagnie, die van eene jagtpartij in het Cashan gebergte is teruggekeerd, zegt daaromtrent, dat, bij zijn vertrek, Potgieter van eene nuttelooze nasporing naar Matselekatse is teruggekeerd; dat de landverhuizers, onder zijne aanvoering, slechts twee huizen gebouwd, doch voor het overige nog in hunne wagens leefden, in eenen geheel regeringloozen staat.

De alhier ontvangen dagbladen uit New-York, tot en met den 30 der vorige maand, bevatten geene bijzondere tijdingen. De poging van het congres, om met de Seminolische Indianen een vredesverdrag te sluiten, is mislukt; naar men zegt, ten gevolge van verraderij van den kant der Indianen. In Canada waren weder geruchten van ontevredenheid in omloop; langs de grenzen en de boorden van het meer Ontario waren eenige plaatselijke ongeregeldheden voorgevallen, doch men duchtte geene ernstige bewegingen. Het nieuws, dat de gezegde dagbladen uit Mexico en Peru bevatten, is mede niet zeer belangrijk. Het mexicaansche congres was vergaderd, en scheen op het heroveren van Texas bedacht. Aan het gouvernement was veroorloofd, eene leening aan te gaan van £ 2,000,000. De opbrengst der gezegde leening zou besteed worden tot het daarstellen van eene scheepsmagt en andere behoeften, om den oorlog tegen Texas door te zetten. De generaal Gamarra is op nieuw tot president van Peru gekozen.

DUITSCHLAND.

MUNSTER 15 Dec. In den *Westphälischen Mercur* leest men eene kabinetsorder, gegeven in antwoord op een adres, waarin verzocht werd, dat de aartsbisschop van Keulen weder in zijn bisdom mogt terugkeeren. Dezelve bevat, onder anderen: dat deze zaak de aandacht van Z. M. onafgebroken bezig houdt, doch, dat er tot dus verre geene gronden aanwezig zijn, om aan dergelijk verzoek gehoor te geven; en men den uitslag behoort af te wachten der voortdurende pogingen om de bestaande geschillen door eene minnelijke schikking te beëindigen.

STADSNIEUWS.

Naar men zegt, zou de Groote Vischmarkt met 1°. Januarij 1841 worden verplaatst naar de Nieuwmarkt, aan den kant der Geldersche Kade, W. Z. Zulks zou geschieden, ten einde weldra met den bouw eener nieuwe beurs een begin te kunnen maken.

De criminele regtbank in Holland heeft op den 18 December het vonnis van de arrondissements-regtbank te Hoorn dd., 25 Sept. ll., waarbij T. G. B.... is veroordeeld tot eene gevangenzetting van zes weken, betaling eener geldboete van twaalf gulden en de proceskosten, en betaling van een en dertig gulden elf cents aan de civiele partij, ter zake van moedwillige mishandeling en verwonding bekrachtigd: en het vonnis van de arrondissements-regtbank te Hoorn dd. 21 Sept. ll., waarbij J. v. H........ ter zake van het vernielen van sluitingen en van laster, is veroordeeld tot zes maanden gevangenis en *f* 25 boete, alsmede in de kosten, en wijders onbevoegd verklaard tot het genot en gebruik der regten, vervat in art. 42 van het Wetboek van Strafregt, gedurende den tijd van vijf jaren, vernietigd, en op nieuw regt doende, de schuldigverklaring en strafbepaling bekrachtigd.

De thermometer van Fahrenheit aan het stads waterkantoor, teekende heden de navolgende graden van koude:

19 December,	des	morgens	ten	8	ure	27	graden.
»	»	»	»	»	9	»	»	»
»	»	»	»	»	10	»	26	»
»	»	»	»	»	11	»	»	»
»	»	»	middags	»	12	»	»	»
»	»	»	namiddags	»	1	»	26	»
»	»	»	»	»	2	»	25	»
»	»	»	»	»	3	»	24	»
»	»	»	»	»	4	»	»	»

Heden namiddag omstreeks vier ure heeft er in een zoogenaamd nachtkoffijhuis in de Nes alhier (van ouds *Toontje*) door onvoorzigtigheid eene outploffing van gaz plaats gehad, waardoor aan den voorgevel van het gebouw eenige schade is toegebragt. Spoedig en doelmatig aangebragte hulp heeft echter verdere ongelukken voorkomen.

BEVALLEN. 14 Dec. C. F. Schrijver, geb. Jebbing, D. — 17 Dec. E. E. A. van Harpen Kuijper, geb. Viervant, Z. — A. M. Zwang, geb. Koning, Z. — Te *Leyden*, 17 Dec., A. C. E. Rouwenhorst Mulder, geb. d'Ailly, D.

OVERLEDEN. 14 Dec. J. H. Wiebrink, 65 j. — 16 Dec. L. F. A. Stembergh, 8 m. — 17 Dec. J. Licht, 63 j.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 19 December.

In eenen brief uit 's Gravenhage van den 18 wordt gemeld, dat het centraal rapport, hetwelk men in de zitting der tweede kamer van dien dag had te gemoet gezien, waarschijnlijk in die van heden zou gedaan worden.

Men verwacht, dat dit rapport opgave behelzen zal van eenige wijzigingen, die men meent, dat aan de wet op de uitgaven, en die op de middelen zijn toegebragt. Onder anderen wilde men weten, dat het onderhoud der paleizen zou zijn overgebragt van binnenlandsche zaken naar het hoofdstuk van 's Konings Huis; — dat het hoofdstuk secretarie van staat voortaan dragen zal den naam van kabinet des Konings; op dat hoofdstuk zullen in 1841 vele bezuinigingen vallen; maar voor het oogenblik gedoogt hetzelve geene vermindering; — dat in 1841 ook de administratie van de nijverheid zal worden opgeheven, en de daarbij beheerde onderwerpen verdeeld zullen worden onder de departementen, tot welke zij eigenaardig behooren, en dat het departement van marine en koloniën in twee hoofdstukken zal worden gesplitst, om de vermenging te voorkomen van hetgeen voor ieder hoofdstuk afzonderlijk is bewilligd; — dat, ten aanzien der middelen, het gouvernement zou zijn toegetreden, om de steden en gemeenten in het genot van de tien opcenten, en alzoo de zinsnede daartoe betrekkelijk weg te laten. Ook meende men, dat namens het gouvernement gevraagd zoude worden eene verklaring, dat de questie over de inkomsten der domeinen van prins Frederik der Nederlanden voor de begrooting van 1842 zal blijven ongeprejudicieerd, vermits zij, door de subsidie van Z. M. Koning Willem Frederik ten gelijken bedrage, bij deze is van geen geldelijk belang.

Men denkt zeer verschillend over het vraagstuk, betreffende het contract van kapitalisatie met de nederlandsche handel-maatschappij. Een schrijver, die zijnen naam niet meldt, heeft onder den tietel: *Iets over de financiële aangelegenheden van het rijk*, eene brochure uitgegeven, waarin wordt aangetoond, dat, en welke nadeelige gevolgen het in den vorigen jare verworpen der bekende wet van 56 millioen voor Java en Nederland heeft na zich gesleept. De bekwame en blijkbaar in alle opzigten zaakkundige schrijver stelt in die brochure, tot herstel onzer financiën, maatregelen voor, gegrond op het bezit en de productie van Java, tot uitvoering van welke het echter noodig zoude zijn de handel maatschappij te brengen tot afstand van het jongst met haar gesloten contract, onder toekenning aan haar van andere, maar billijke voordeelen. Het is ligt te voorzien, dat deze brochure grooten opgang en diepen indruk zal maken. Algemeen acht men haar geschreven door of althans onder den invloed van den genialen voormaligen minister van koloniën, den graaf van den Bosch. Het vermoeden van partijdigheid, dat bij sommigen is opgewekt, die te onregte het stuk geschreven achten tegen den doorkundigen staatsman, die tegenwoordig met de portefeuille der koloniën bekleed is, vervalt geheel, als men bedenkt, dat alles van het aannemen of niet aannemen der wet van 56 millioen heeft afgehangen, en dat de tegenwoordige minister de zaken heeft moeten aanvaarden, zoo als hij die vond. Hoe dit zij, deze brochure verdient de aandacht en het ernstig nadenken van ieder, die deel heeft *aan* of invloed *op* de leiding onzer financiële belangen; zij opent gezigtspunten, die méér zijn dan de voortbrengselen van een gewoon verstand.

VOLKSHAAT.

Het is nog versch in het geheugen en overbekend, met welke woede de spaansche natie zich bij de door NAPOLEON overmoediglijk beproefde, doch mislukte, vermeestering van den troon, ten behoeve van zijnen broeder JOSEPH, verdedigden; hoe bij het krijgszwaard ook dolk en gif werden gevoegd; door welk laatste de Spanjaard en de Spaansche dikwerf hebben getoond, gaarne te willen sterven, zoo slechts te gelijk eenige vijanden mede omkwamen. Doch hetgeen der hertogin VAN ABRANTES, die, gedurende den verdelgings-oorlog, met den franschen maarschalk, haren echtgenoot, in *Spanje* is geweest, dáár te lande wedervoer, is minder bekend.

« Ik bevond mij, » aldus verhaalt zij in hare belangrijke *Mémoires*, « sedert eenige dagen te *Salamanca*, in het fraaije huis van den marquis DE LA SCALA. Zijne huishoudster had een dochtertje van omstreeks twee en een half jaar, schoon gelijk de engelen, en dat ik zeer lief had. Mij was dit kindje ook zeer genegen, of, liever, mijne *bonbons*, en vooral mijne *Klousser. ellemas* (*Groote groene gekonfijte pruimen.*)

Menigmalen kwam het bij mij in den tuin, terwijl ik aan mijn werk zat, pratende, dat het een lust was. Eens kwam zij naar mij toe en klom tegen mijne knieën op. Ik zette ik haar wederom op den grond. Maar het kind had mij lief, en mij met zijne armpjes omvattende, wilde het mij niet loslaten. Toen legde ik mijn werk neder en zette haar weder op mijnen schoot... *Zoo* met haar kontende en lagchende, speelde ik met de duizend en één dingen, welke de spaansche kinderen steeds bij zich dragen... Plotseling haalde ik uit haren zak een zilveren ketting, waaraan een mes (het cuchillo) hing... Ik beschouwde het als eene onvoorzigtigheid zulk wapen, in het bezit van een zoo jong kind te laten, en wilde het haar ontnemen; maar die kleine greep mijne handen, met eene uitdrukking, opmerkelijk op elken leeftijd, doch vooral op den haren, uitroepende:

« *Dexalo!.., Dexalo!... esse por matar un Francès* Blijf af!... blijf af!... het is om een' Franschman dood te steken. »

Het kindje wist niet, wat het zeide, maar herhaalde slechts, wat het geheel den dag van haren vader en oom en alle inwoners van *Salamanca* hoorde. Onuitdrukbaar, inzonderheid, was de beweging van het handje, toen het wicht mij toeriep: « *Esso por matar un Francès!* »

DE OUDERDOM VAN BOERHAVE.

Alle bijzonderheden uit het leven van beroemde mannen zijn belangrijk voor elken weldenkende; maar dit belang wordt roerender, als dezelve uit hunne laatste levensjaren zijn ontleend.

Nadat BOERHAVE, in zijne jeugd, in min gunstige omstandigheden had verkeerd, dwongen zijne talenten en roem eindelijk het geluk hem te begunstigen, en men zegt, dat hij twee millioen gulden aan zijnen eenigen zoon heeft nagelaten. Wij zullen zien, dat deze rijkdom geene verandering maken kon, noch in zijne bezigheden, noch in zijnen smaak. Hij zelf leert ons dit in eenen brief, dien hij in zijn zeven en zestigste jaar schreef aan zijnen ouden vriend en leerling J. D. BASSARD, lijfarts van den keizer van *Duitschland.*

« Ik ben, » zegt hij, « zeer gezond; ik slaap op mijne buitenplaats, en begeef mij des morgens ten vijf ure naar de stad; dáár houd ik mij bezig tot des avonds zes ure om den zieken verligting te bezorgen. Ik beoefen de chemie, vermaak mij met lezen, en vereer, bemin en aanbid God. Wanneer ik op mijn buitengoed teruggekeerd ben, dan bezoek ik mijne planten en bewonder de geschenken, die ik van mijnen edelmoedigen vriend BASSARD gekregen heb. Ik breng mijn leven door met deze planten te beschouwen, en word oud onder het verlangen om er nieuwe te bezitten. Mijn tuin schijnt fier te zijn op de verscheidenheid en kracht zijner boomen. Maar wie zal mij den lindenboom van *Bohemen* met breede bladeren bezorgen, en... dien van *Silezië*, welke nog veel zeldzamer is?! Zoo dienen dan de schatten slechts om dorst naar nieuwe te verwekken, en de gierige valt zijnen edelmoedigen weldoener steeds lastig. Vergeef de dwaasheid van eenen ouden vriend, die boomen zoekt te planten, onder welker schaduwen slechts zijne neven zullen zitten. Zoo loopt mijn leven af, zonder ander verdriet, dan dat *gij* niet bij mij zijt. »

Hoe vele zaken in weinige regelen! Welk eene werkzaamheid, welk een ijver voor de lijdende menschheid! Welk een zuivere, levendige smaak in eenen ouderdom, waarin die doorgaans wordt uitgedoofd! Het oorspronkelijke, in het latijn geschreven, stelt deze kenmerken nog in een veel helderer licht. Hen, die BOERHAVE zelven willen hooren, verwijzen wij naar de *Verzameling zijner Brieven aan* J. D. BASSARD, gedrukt te *Weenen*, in 1778.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 19 Dec. $4\frac{1}{2}$ Ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste.	hoogste.	gebleven.
NEDERL.... Werk. Schuld... à $2\frac{1}{2}$	$49\frac{3}{4}$	$50\frac{1}{4}$	$\frac{15}{16}$	$49\frac{15}{16}$	50	[illegible]
Dito . . . . . » 5	$96\frac{1}{2}$	97	$\frac{3}{4}$	$96\frac{3}{4}$	»	»
Uitgest. dito . . »	»	»	»	»	»	»
Kansb. . . . . . » *f*	$21\frac{3}{4}$	22	$\frac{13}{16}$	$21\frac{7}{8}$	»	»
Amort. Syndic. » $4\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$	»	$86\frac{1}{2}$	»	»
Dito . . . . . » $3\frac{1}{2}$	»	»	»	»	»	166
Hand. Maatsch. . » $4\frac{1}{2}$	$166\frac{3}{4}$	$167\frac{1}{2}$	167	$166\frac{7}{8}$	$167\frac{1}{4}$	»
O. I. Leening . » 5	»	»	»	»	»	»
Spoorw. Haarl. . »	94	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{8}$	$94\frac{1}{8}$	»	»
Dito Rijn- . » $4\frac{1}{2}$	»	»	»	»	»	»
FRANKR... Inschr. G. B. . » 3	»	»	»	»	»	»
ENGEL..... Dito . . . . . » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.... *Ardoin's* . . . . » 5	22	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{16}$	$22\frac{1}{16}$	»	»
Dito onbep. . » 5	»	»	»	»	»	»
Passive . . . . . »	»	»	»	»	»	»
Deferred . . . . »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Lond. . » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.... Cert. *L.* & *B.* . . » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *F.* & *C°.* » 5	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.. 1798, 1816. . » 5	$103\frac{3}{4}$	$104\frac{1}{4}$	104	104	»	»
1828, 1829. » 5	»	»	»	»	»	»
1831, 1833. » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. Assign. . » 6	»	»	»	»	»	»
Cert. dito. . . » 6	»	»	»	»	»	»
POLEN...... Aand. à fl. 300. . » *f*	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. . » »	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.. Metaliek . . . . » 5	»	»	»	»	»	»
Weenb. *G.* & *C°.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito . . . . . » 4	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito . . » 5	$74\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{2}$	$74\frac{1}{2}$	»	

BEURSBERIGT.

den invloed van het iets lagere merk der fransche rente van Pa- eergisteren, was de stemming onzer markt iets flaauwer, en els gingen de prijzen weder iets terug. In Integralen en Handel- ppij was eenige, doch niet belangrijke, affaire; in de andere hol- fondsen ging weinig of niets om.

eemde fondsen waren mede, ofschoon bij hoogst onbeduidenden mede iets flaauwer. De nieuwe 4 pCt. russen echter maakten ne uitzondering. Voor duitsche rekening waren daarin weder vele waardoor daarvan de prijs, bij veel handel, op nieuw iets beter ½ was.

bie 2de Leening, à £ 100. 16 9/16. Dito à £ 250. 15½. Nieuwe Uitgestelde à £ 100. 9¾, ⅞. Coupons Ardoins 18⅜, 5/16.

van het Geld: Beleening 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto

EN TEN 5 URE: Integralen 49 15/16. Kausb. ƒ 21⅞. Handel- 166⅞. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 22 1/16.

WISSELKOERSEN. ROTTERDAM, 17 December.

urg 2/m 35 11/16, k. 35 15/16. Parijs 2/m 56 9/16, k. 56 15/16. Bordeaux 2/m 56⅝. Frankfort 6/w 36½.

c. Londen 2/m 11.87½, k. 11.97½. Hamburg 2/m 35 11/16, k. 35 15/16.

NDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 17 Dec.

op ult. 5 pCt. 111.30. Dito cont. 5 pCt. 111.10. Dito op ult. 77.05. Dito cont. 3 pCt. 77. Bank-Actien fr. 3300. België 5 pCt. o 3 pCt. 70. Ardoins 5 pCt. 23⅜, 24. Napels Falc. 5 pCt. 101. 592.50.

volge van verschillende verspreide geruchten, was heden de koers flaauwer. Men sprak van oneenigheden in het kabinet, en zeide nde ministers hunne demissiën hadden aangeboden; ook sprak men het berigt uit Constantinopel, dat de sultan de conventie tus- n commodore Napier en Mehemet-Ali, waarbij deze laatste in het over Egypte wordt hersteld, geweigerd heeft te ratificeren. De daalden van 77.35 tot 76.80, doch bleven ter beurze weder 77.05; . openden op 111.55, en bleven 111.25. De vreemde fondsen de in het algemeen meer aangeboden. De Ardoins bleven 23⅜ à 24. beurs 5 ure: 3 pCt. 76.85.

k. Amst. 1/m 209¾; 3/m 208¾.

ANTWERPEN, 18 Dec.

5 pCt. 107½. Dito 4 pCt. 97½. Dito 3 pCt. 69½. Metaliek 107½. Loten fl. 500. ƒ 842. Polen Lot. fl. 500. ƒ 140. Dito ƒ 128½. Darmst. Loten 24. Nassau Lot. 22. Brazilië 5 pCt. 76. 22¼. Uitgest. 6¼.

en er heden geene koersen van Londen, Parijs of Amsterdam be- en, was de handel zeer onbeduidend; de Ardoins waren evenwel auwer; geopend op 22¼, bleef dezelver prijs 22 1/16. Premie 1/m d. 1. Coupons 13 g., zonder handel. 3 pCt. belgische fondsen 69¼ g., ½ p.

BRUSSEL, 18 Dec.

ndel was ook heden weder onbelangrijk; de fransche koersen wa- nd. 3 pCt. belgische fondsen bleven na de beurs 69. Ardoins 22.

BERLIJN, 15 Dec.

Leen. 4 pCt. 99½. Dito Loten 78⅞. Metaliek 5 pCt. 107¾. tiën 1142. Rusland Hamb. 5 pCt. 105½. Dito Londen 5 pCt. to 1831 en 1833. 5 pCt. 100¼. Polen Loten fl. 500. 76⁵/₆. Dito 71¼. Holland 2½ pCt. 47⅔.

k. Amst. k. 138½, 2/m 137⅞.

FRANKFORT A/M, 16 Dec.

ek 5 pCt. 105½. Dito 4 pCt. 99⅜. Dito 3 pCt. 79½. Bank-Actiën Loten fl. 500. 137. Dito fl. 250. 113¼. Holland 2½ pCt. 48¾. 4½ pCt. 84¼. Dito 3½ pCt. 70½. Polen Loten fl. 500. 77⅞. Dito 71¾. Ard. 5 pCt. 24. Portugal 3 pCt. 12. Taunusbahn ƒ 329½.

ndel in fondsen was heden, bij gebrek aan nieuwstijdingen, zeer Integralen waren, ten gevolge van het iets flaauwer merk van am, 1/16 lager. Het geld is echter steeds ruim, waardoor er veel gevraagd.

WEENEN, 12 Dec.

ek 5 pCt. 106¾. Bank-Actiën ƒ 1682. Loten fl. 500. ƒ 137¼. 250. ƒ 114¼.

HEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

BATAVIA, het gekop. tweed. fregatschip *Japan*, Kapt. W. van e, van Amsterdam. Adres bij Jan Corver en Comp., Hoyman en man en F. der Kinderen.

BATAVIA, het gekop. tweed. barkschip *Marco Bozzaris*, Kapt. , van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz, vier en Comp., Hoyman en Schuurman, de Vries en Comp., en der Kinderen.

FERNAMBUCK, het nieuw gezinkt Nederl. kofschip *Anna*, Kapt de Jong. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman, Hoyman en man, de Vries en Comp., en Coopman en de Witt en Lenaertz.

SURINAME, het gekop. tweed. barkschip *Suriname*, Kapt. R. van y, van Koog aan de Zaan. Adres bij Jan Corver en Comp.

SURINAME, het nieuw gekop. barkschip *de Harmonie*, Kapt. Boy van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

SURINAME, het gekop. tweedeks brikschip *Astrea*, Kapt. J. A. de van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman, en de Vries p.

SURINAME, het gekop. tweed. pinkschip *Maria Frederika*, Kapt. de Weerd, van Amsterdam. Sluit 24 Dec. Adres bij Hoyman en man.

Scheepstijdingen.

WERPEN 18 Dec. Het schip Oscar, Kapt. Sjoholm, van Stokholm ntwerpen, op de Schelde aan den grond geraakt, is met hulp weder worden. Ook was den 17 dezer aan boord van het alhier in het gende schip Aurora, Kapt. Kramer, brand ontstaan, welke echter lp spoedig gebluscht is.

schip Alida Giezen, Kapt. J. J. Zelling, van Riga naar Amsterdam, gens particulier berigt, den 17 Dec., met hulp van eene ijssloep een loods aan boord, in het Schulpegat bij Huisduinen aange- aan boord was alles wel.

schip de Vriendschap, Kapt. F. P. Dik, van Hull naar Zwolle, is, brief van daar van den 15 Dec., bereids den 11 dito onder Schok- ngekomen, doch, wegens het ijs, weder naar zee gezeild; hetzelve ert in goeden staat te Medemblik binnengeloopen en ingevrozen.

schip Johanna Mulder, Kapt. T. D. Faber, van Bremen naar Am- am, te Ostmahorn binnen, heeft, volgens brief van Leeuwarden van 16 Dec., binnendoor de reis vervolgd, doch is aldaar ingevrozen.

Newhaven wordt van den 14 Dec. gemeld, dat eene Helvoetsche oot, met verlies van een man der equipagie, aldaar is binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN.

EXEL 18 Dec. O. Z. O. — S. Hollman, the Fame, Londen. Geene huit gevaren. Texel is vol drijfijs.

IE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

LVOET en BRIELLE 18 Dec. De lijsten zijn, wegens den zwaren s, niet aangekomen.

AASSLUIS 18 Dec. O. — Niets. De stroom drijft vol ijs.

NILLA 24 Junij. Smith, Progrés, Sincapore.

W-YORK 28 Nov. De Paauw, Jean Key, Havana.

NSTANTINOPEL 21 Nov. Kreije, Anna Rebecca, Amst., in 40 dagen.

IEST 1 Dec. Hoveling, Lukkina Margaretha, Rotterdam.

UEN 14 Dec. Alberts, Johannes, Liebau.

AVRE 14 Dec. Longer, kleine Cathinca, Riga.

AMMEN 2 Dec. Backman, Aeron, Purmerend.

UITGEZEILD.

VLISSINGEN 14 Dec. P. F. Matson, Niord, Canarische Eilanden. — 15 Dec. A. Blanchard, Cumberland, Cadix. C. F. Gaukema, Commerce, Londen, alle van Antwerpen

ROYAN 10 Dec. Backman, Emelie, Charleston.

ROUEN 14 Dec. Feijen, Frederik, Stettin.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM 19 Dec. *In Lading:* naar Mainz, Anna, W. Stammel; Dusseldorp, Carolina, W. Weerpas; Duisburg, die Jonge Harmz, M. Kimpel; Mannheim, Stoltzenfelt, F. Kroll; Urdingen en Neus, Jonge Stephan, W. Hell.

KEULEN 16 Dec. Niets gepasseerd. De schippers W. Jores en W. Haasters, van Amsterdam; en F. Kock, van Rotterdam, alle 3 naar Keulen, liggen te Dusseldorp; H. van Hees, van Rotterdam, te Emmerick; van Ahlen, J. Sporr, Eickhoff en Barmscheidt, alle van Amsterdam, te Vianen; en J. J. Deutz, van Keulen naar Rotterdam, te Nijmegen.

In Lading: naar Rotterdam J. Hölzken; naar Amsterdam H. Bieltjes.

Rijnhoogte te KEULEN 16 Dec., 7 voet, 4½ duim.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN 18 Dec. KOFFIJ. De markt blijft stil, en de prijzen zijn onveranderd; slechts zijn afgedaan 100 balen Batavia 31½; 100 balen Brazil 29 à 29½, en 35 balen ordin. dito à 26⅞ cs. cons. — RIJST. 75 tiersjes Carolina zijn tot de loopende prijzen verkocht. — SUIKER. (Geraffineerde.) Omtrent 20,000 kilo's Brooden in papier zijn ten uitvoer genomen, tot niet bekend geworden prijs. — KATOEN. Eenige kleine partijtjes Americaansche, te zamen circa 150 balen, zijn tot verschillende prijzen verhandeld. — HUIDEN. 1,200 st. gezouten Montevideo en 300 dito gedroogde zijn tot de loopende prijzen verkocht. — VETWAREN. Eenige honderd hectol. *Walvischtraan*, zijn tot ƒ 29½ cons. afgedaan.

ROTTERDAM 18 Dec. KOFFIJ. De heden geveilde 800 balen beschadigd Brazil liepen van 25 tot 28 cs. entr. af.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

BORDEAUX 14 Dec. De hoogere prijzen der *Tarwe* buiten 's lands zijn de oorzaak, dat alhier weinig *Tarwe* en *Meel* wordt aangevoerd. De prijzen blijven rijzende. Nieuwe is à fr. 21 per 80 kilo's verkocht. *Haver* blijft fr. 8.25 à fr. 8.75.

MARSEILLE 12 Dec. Dit jaar zal al de *Tarwe*, die uit de Zwarte Zee herwaarts zal gevoerd worden, naar Africa kunnen worden afgezet, zoo ten gebruike van de krijgsmagt als voor de kolonie. Dit zal ook de eenigste weg van uitvoer zijn, daar wij noch op eenige omzettingen, binnen 's lands of naar buiten, kunnen rekenen. De prijzen, zoowel voor leverbare als *Tarwe* op levering, zijn onveranderd.

Kunsten en Wetenschappen.

Een paar dagen geleden, ontvingen wij den *Utrechtschen Volks-Almanak voor* 1841, thans uitgegeven door L. E. Bosch en Zoon te Utrecht. Om de kosten te sparen, die het medebragt, wanneer de verzameling der stukken voor dit Jaarboekje aan iemand anders wierd opgedragen, heeft de heer L. E. Bosch zelf zich met die verzameling belast. De bezuiniging daaruit voortkomende vermeerdert nu de gerustheid, dat de uitgave zal kunnen vervolgd worden. In aanmerking nemende, dat, om de verandering van redactie en uitgever, vele der vroegere medearbeiders, zoo als uit het voorberigt blijkt, zich hebben terug getrokken, erkent men gereedelijk, dat de heer Bosch bijzonderen dank heeft toe te brengen aan de geleerde en kunstervaren mannen, die zijn werkje de belangrijkheid en verscheidenheid gegeven hebben, welke niemand aan hetzelve betwisten zal. Het voorwerk beslaat 50 bladzijden, en bevat, bij eenen goeden kalender, opgave van alle diligence- en wagen, en schepen- en schuiten diensten te Utrecht, een statistisch overzigt der steden en dorpen in de provincie, en voorts opgave nopens de zamenstelling van alle inrigtingen, genootschappen, en ligchamen van gewestelijk of plaatselijk bestuur te Utrecht gevestigd. De beschrijving der bestaande inrigtingen van anderen aard zal, bij gedeelten, van jaar tot jaar worden gegeven; de tegenwoordige jaargang bevat enkel die der christelijke opleidingschool. Men ziet hieruit, dat de heer Bosch zoo veel mogelijk alles bijeen heeft gevoegd, wat voor de ingezetenen zijner stad en provincie belangrijk is, en aldus eene soort van handboek levert, dat hun voorzeker dikwijls kan te stade komen. Het mengelwerk is mede zeer uitvoerig, en beslaat niet minder dan 238 bladzijden; doch ruim gedrukt. De bijdragen, die men hier in proza vindt, zijn van de heeren H. W. Tydeman, D°. Schotel, D°. van Setten, J. B. Christemeijer en A. Visscher; mannen, wier werken te zeer bekend zijn, dan dat zij nog aanprijzing zouden behoeven. Deze bijdragen beslaan ruim 200 bladz. Het overig gedeelte bevat dichtstukjes van onderscheiden trant en waarde, van de heeren Neuman, van Dam, de Bosson, Dusseau, Kraan, Graadt Jonkers, de Graaff, Christemeijer, en Bieleveld. Het eene en andere maakt een behagelijk boekdeeltje uit, dat men, hetzelve eenmaal ingezien hebbende, gaarne een plaatsje in zijne boekenkast aanwijst. Ook de titel en een viertal plaatjes luisteren het werkje op, dat bovendien versierd is met een portrait van Z. Exc. den baron van der Capellen «*aan wien de provincie, de stad en de hoogeschool zoo veel te danken hebben.*» In alle opzigten verdient dit jaarboekje te worden aanbevolen.

Regtzaken

Vóór eenigen tijd werd bij de arrondissements-regtbank alhier (tweede kamer), onder voorzitting van den vice-president mr. A. Q. van Persyn, de zaak behandeld van kapitein J. K. Potjewijd tegen de heeren Altman en Cordua. In deze procedure kwamen eenige voor den handel niet onbelangrijke vraagpunten voor. Wij hebben derhalve gemeend den lezers van den *Avondbode* geene ondienst te doen, met de mededeeling van het in dezen geweten vonnis, waar wij tot meerdere duidelijkheid de conclusiën der partijen hebben bijgevoegd.

De zaak is door mr. S. E. Nijkerk voor den eischer en door mr. S. P. Lipman voor de gedaagden bepleit.

Intusschen vernemen wij, dat door de gedaagden van dat vonnis zal worden geappelleerd.

VONNIS.

Mr. D. E. Nijkerk, als procureur van den eischer, zegt:

Dat op den 15 April 1837 tusschen de gedaagden en den eischer, onder meerder, is overeengekomen het navolgende: dat het schip van den eischer door de gedaagden zou worden beladen, en aldus beladen zoude vertrekken naar Gibraltar, ten einde, na geheele of gedeeltelijke ontlading aldaar, verder te vertrekken naar Mogador, en van daar weder, hetzij terug naar deze stad of wel naar Suriname, naar mate zulks vóór het vertrek naar Mogador door of namens de gedaagden zoude worden bepaald, en dat, ingeval het schip naar Suriname zoude moeten zeilen, hetzelve, na behouden arrivement aldaar, en na ontlading der te Mogador ingenomen lading, op nieuw weder door of van wege de gedaagden zoude worden beladen met producten van het land tot de volle of bekwame lading toe, of ook zooveel minder, als de gedaagden of hunne representanten zullen goedvinden, doch mede zoodanig, dat het schip behoorlijk geballast is tot het doen der terugreize, ten einde daarna herwaarts te vertrekken, om, na behouden arrivement alhier, zijne inhebbende lading naar inhoud der cognossementen uit te leveren, en de reis alzoo te eindigen; dat de belading alhier, het oponthoud te Gibraltar, de ontlading en weder belading te Mogador, mitsgaders de weder lossing alhier, indien namelijk de reis van Mogador direct weder op hier bepaald wordt, te zamen zal moeten geschieden binnen den tijd van zestig doorloopende legdagen, terwijl, ingeval de reis van Mogador over Suriname naar deze stad mogt plaats hebben, de legdagen met nog dertig dagen zouden worden vermeerderd, en alsdan in het geheel op negentig dagen zouden worden gebragt en vastgesteld, met bepaling, dat voor ieder dag, dat het schip langer dan respectivelijk zestig of negentig dagen mogt opgehouden worden, per overlegdag, hem zal worden betaald veertig gulden; en eindelijk omtrent de vracht, dat, indien de reis mogt zijn van hier over Gibraltar naar Mogador, en van daar terug op hier, alsdan voor vracht zou worden betaald eene som van zes duizend vijf honderd gulden ned. cour. eensgevend geld, doch dat die som met twee duizend gulden zal worden verhoogd, en alzoo op acht duizend vijf honderd gulden zal gebragt en uitbetaald worden, indien de reis van Mogador over Suriname terug op hier zou plaats vinden; dat bovendien, door de gedaagden aan den eischer, als doceur of gratificatie, zou worden betaald eene som van tweehonderd gulden, alles binnen veertien dagen, nadat de laatste goederen alhier uit het schip zouden zijn gelost; dat op rekening der hiervoren gemelde vracht, door de gedaagden aan den eischer zou verschuldigd zijn eene som van twee duizend vijf honderd gulden, zoodra de lading te Mogador zou zijn uitgeleverd, en welke som als verdiende vracht voor de uitreis van hier over Gibraltar tot Mogador zou worden beschouwd, doch, na behouden retour, alhier zou worden betaald in mindering der als voormeld geaccordeerde vracht, terwijl, ingeval het schip op de terugreis van Mogador, hetzij direct op hier of over Suriname, onverhooptelijk mogt verongelukken, gemelde som van twee duizend vijf honderd gulden in alle gevallen door de gedaagden aan den eischer zoude moeten worden vergoed en betaald; en laatstelijk, dat de eischer de vrijheid zoude hebben, te Suriname, ingeval hij te Mogador order mogt ontvangen hebben om derwaarts te stevenen, op mindering of op rekening van de voorschreven vracht, van de representanten der gedaagden zoovele gelden op te nemen, als hij ten behoeve van zijn schip zou benoodigd hebben, mits de som van duizend gulden niet te boven gaande, en zonder eenige betaling van provisie of korting, met bepaling, dat die som in mindering zoude strekken van de bovengenoemde vracht, die, zonder korting dezer duizend gulden, of zoo veel minder als de eischer zou hebben opgenomen, zou verdiend zijn en betaald worden, na behouden retour alhier; dus, dat die gelden, ingeval van onverhoopt verongelukken op de terugreis van Suriname, niet zouden worden gerestituëerd, maar mede zouden worden beschouwd als te zijn verdiend door het verzeilen van Mogador naar Suriname.

Dat de eischer, overeenkomstig voormelde bedingen, met gedacht schip en de daarin zijnde lading, eerst van hier naar Gibraltar, vervolgens van daar, na lading gelost te hebben, naar Mogador, en van daar, op bekomen order, naar Suriname is gestevend, alwaar het schip weder herwaarts is beladen geworden, en de overlegdagen op den 31 Oct. 1837 zijn ingegaan en aldaar voortgeduurd hebben tot den 2 Dec. daaraanvolgenden, en alzoo drie en dertig dagen beloopen hebben, uitmakende, à ƒ 40 per dag, eene som van een duizend drie honderd twintig gulden.

Dat het schip vervolgens van Suriname herwaarts is vertrokken en op de klippen van het eiland Sampson-, Sorlings- of Scilly-eilanden gestrand, het geborgene van schip en lading en het wrak verkocht en de reis alzoo gestaakt is geworden.

Dat de eischer alzoo, blijkens de door hem geformeerde vrachtrekening, geregistreerd den 16 September 1839, door den ontvanger Bundten voor 98½ cents, na aftrek van het in mindering betaalde, geregtigd is tot eene somma van zeven duizend vijf honderd vijf gulden.

Dat wanneer hij niet geregtigd mogt geoordeeld worden tot de op die rekening vermelde som van ƒ 4,462.50, hem in alle gevalle voor de reis van Suriname herwaarts competeert de somma van ƒ 818.69, en hij alzoo geregtigd is per rest tot de som van drie duizend acht honderd een en zestig gulden, negentien cents.

Mr. E. J. Asser voor de gedaagden concludeert, dat aangezien de gedaagden nooit weigerachtig zijn geweest hunne uit de chertepartij voortvloeijende verbindtenis stiptelijk te vervullen en daartoe nog steeds bereid zijn.

Aangezien de vordering, welke de eisscher heeft kunnen goedvinden bij citatie in te stellen, door genoemde tusschen partijen bestaande chertepartij, in geenen deele wordt gewettigd.

Aangezien de eischer in den aanvang zelf nimmer heeft gemeend van de gedaagden te kunnen vorderen, hetgeen hij later te rade is geworden in regten te eischen; maar in tegendeel, in der tijd hun opgave heeft gedaan van hetgeen hij sustineerde, hem te competeren, en nederkomende, met uitzondering van eenen post van ƒ 1,000, waarvan straks, op hetgeen de gedaagden steeds aan den eisscher hebben aangeboden, en alsnog aanbieden.

Aangezien de eischer sedert van deze zijn eigene sustenu geheellijk is afgeweken;

Aangezien de eischer, na aldus aan dezelve chertepartij eene uitlegging en toepassing te hebben willen geven, strijdig met de eerste regtsbeginselen in deze materie; later zelfs zoo zeer het onregtmatige en exorbitante zijner vordering heeft gevoeld, dat hij voor alle defensiën, van de zijde der gedaagden, eene daaraan geheel verschillende subordinate conclusie heeft genomen;

Aangezien deze subordinate conclusie ook echter inadmissibel is, vermits hetgeen de eischer te Suriname ten behoeve van het schip heeft opgenomen, noch restitutie, noch verrekening subject is, terwijl de thans geëischt wordende som van ƒ 1,320 voor de legdagen aan den eischer alreeds te Suriname is betaald, en het alzoo niet dan ter kwader trouw en uit overtuiging van de onhoudbaarheid van het eigen stelsel is, dat die somma, hoewel alreeds betaald, op nieuw wordt geëischt; en eindelijk de gratificatie uit den aard der zaak alleen verschuldigd konde worden bij behouden aankomst;

Aangezien onder deze omstandigheden de gedaagden niet dan ten allen overvloede en geheel ongehouden, bij deze herhalen, hunne vorige in der minne gedane aanbieding om aan den eischer te voldoen:

1°. De somma van ƒ 2,500, als verdiende vracht voor de uitreize, voor het geval dat het schip op de terugreize van Mogador, hetzij de reis of over Suriname, zoude mogen verongelukken, gelijk zulks het geval is geweest.

2°. Eene somma van ƒ 818.69 als vracht over het geborgene der lading in evenredigheid van de afgelegde zeiling, alles onder korting van hetgeen door den eischer te Amsterdam, Gibraltar, of Mogador, in mindering is genoten:

Mitsdien, dat het der regtbank moge behagen, om aan de gedaagden te verleenen acte van hunne gedane offerte en presentatie, om, namelijk, aan den eischer te betalen: 1°. de somma van ƒ 2,500, als verdiende vracht voor de uitreize, voor het geval, dat het schip op de terugreize van Mogador, hetzij direct of over Suriname, zoude mogen verongelukken, gelijk zulks het geval is geweest; en 2°. eene somma van van ƒ 818.69, als vracht over het geborgene der lading, in evenredigheid van de afgelegde zeiling, alles onder korting van hetgeen door den eischer te Amsterdam, Gibraltar of Mogador in mindering is genoten, en van hetgeen de eischer aan de gedaagden, uithoofde der te Scilly geborgen goederen bevonden zal worden verschuldigd te zijn; vermeenende de gedaagden met deze allezins voldoende offerte en presentatie te kunnen volstaan, en dat het de regtbank allezins zoo zal begrijpen: en concluderende; voorts, dat bij onverhoopt refus van den eischer om deze offerte en presentatie aan te nemen, hij zal worden verklaard te zijn niet verder of anders ontvankelijk in deszelfs gedanen eisch en genomen conclusie, immers en in allen gevalle, dat aan hem alle verdere of andere eisch zal worden ontzegd, en hij eischer, in allen gevalle zal worden veroordeeld in de kosten van dezen processe.

De Arrondissements-regtbank te Amsterdam,

Gehoord de mondelings gedane voordragt van wege de partijen,

Gezien de stukken:

Overwegende ten opzigte der daadzaken, dat tusschen partijen op den 15 April 1837 is gesloten eene chertepartij, welke behoorlijk is overgelegd. Dat in dezelve, onder anderen, de bepaling is gemaakt, dat de eischer, zijnde de kapitein en vervrachter, met zijn schip met koopmansgoederen door de gedaagden beladen of behoorlijk geballast, eene reize zoude maken van Amsterdam naar Gibraltar, en vervolgens naar Mogador, om aldaar nader door de bevrachters te bepalen, of hij alsdan direct naar Amsterdam terug keeren, dan wel of hij van Mogador eerst naar Suriname zoude stevenen, en van daar de reize naar Amsterdam vervolgen;

Dat dien ten gevolge de reize is aanvaard, en de eischer de reis heeft volbragt naar Gibraltar, vervolgens naar Mogador en verder naar Suriname, en dat het schip op de reis van Suriname naar Amsterdam is gestrand nabij de Sorlings of Scilly-eilanden, alwaar van de lading 58/316 deelen zijn geborgen, zoo als de eischer opgeeft en de gedaagden niet hebben tegengesproken, maar erkend;

Dat in art. 5 der chertepartij is vastgesteld, dat de goederen, welke te Mogador zoude worden geladen, te Suriname moesten worden gelost, indien er werd besloten, dat de reis derwaarts zoude plaats hebben, en dat het schip aldaar op nieuw zoude worden bevracht met lands producten;

Dat partijen zich niet hebben uitgelaten, in hoeverre die lossing en lading te Suriname heeft plaats gehad, doch dat het er voor gehouden moet worden, dat de chertepartij in dit opzigt is gevolgd, te meer, daar de geborgen goederen, volgens hun opgeven, meerendeels hebben bestaan in suiker en katoen, zijnde producten van dat land, en omdat het verblijf te Suriname van zoo langen duur is geweest, dat zoowel de lossing als de lading behoorlijk heeft kunnen plaats hebben;

Dat voor vracht is bepaald voor de reis van Amsterdam over Gibraltar naar Mogador en van daar naar Amsterdam ƒ 6,500, van welke som ƒ 2,500 zouden verdiend zijn na volbragte reis van Amsterdam tot Moga-

der; doch bijaldien de terugreis over Suriname plaats had, deze vracht met *f* 2,000 zoude worden verhoogd, zoodat voor vracht van Mogador tot Amsterdam *f* 6,000 is bepaald;

Dat nog boven *f* 200 voor gratificatie is bedongen; welke vracht en gratificatie te Amsterdam aan den eischer zouden worden betaald 14 dagen na de lossing aldaar van de laatste goederen;

Dat verder bepaald is, dat bijaldien de schipper te Suriname voor zijn schip gelden benoodigd had, hij die alsdan aldaar zou kunnen opnemen tot eene som van *f* 1,000, welke alsdan in mindering zouden strekken der vracht, en welke som, hoe veel of hoe weinig ook, ingeval van verongelukking op de terugreis niet zoude behoeven te worden gerestituëerd, maar als verdiend zoude worden beschouwd op de reize van Mogador naar Suriname;

Dat echter van deze hem verleende vrijheid door den kapitein geen gebruik is gemaakt;

Dat al verder in de chertepartij zijn bepaald de legdagen op elke plaats, dat voor iedere overlegdag zoude worden betaald *f* 40, en dat aan den eischer te Suriname voor de 33 overlegdagen (over welk getal geen verschil bestaat) is betaald eene som van *f* 1320, volgens door de gedaagden overgelegde quitantie, welke is geregistreerd;

Dat volgens eene door den eischer overgelegde geregistreerde en onderteekende berekening van den lector der wis- en zeevaartkunde J. Swart, waarop door de gedaagden geene aanmerking is gemaakt, de afstand van Mogador tot Suriname bedraagt 805 nederl. zeemijlen, van Suriname tot de Sorlings 1050, en van de Sorlings tot Amsterdam 127 mijlen;

Dat de eischer heeft geconcludeerd, dat de gedaagden bij vonnisse dezer regtbank, uitvoerbaar niettegenstaande verzet of hooger beroep, en zonder borgtogt en bij lijfsdwang van de bijzondere leden van der gedaagden firma, zullen worden veroordeeld, en wel primario om hem tegen quitantie te betalen, de somma van zevenduizend vijfhonderd vijf gulden, hem, blijkens vrachtrekening ter zake hierboven breeder omschreven per resto competerende; en secundario en subordinaat en onverminderd voormelde primaire conclusie, tot betaling per resto van drieduizend achthonderd een en zestig gulden negentien centen; en dat de gedaagden zullen worden veroordeeld, om aan den eischer van het hem respectivelijk toe te wijzen bedrag te betalen interessen van zes pCt. in het jaar, van den dag der gedane dagvaarding, tot de volle voldoening toe, benevens de kosten van het regtsgeding; — terwijl de gedaagden aanbieden te betalen:

1°. De somma van *f* 2,500, als verdiende vracht, voor de uitreize, voor het geval, dat het schip op de terugreize van Mogador, hetzij direct, hetzij over Suriname, zoude mogen verongelukken:

2°. Eene somma van *f* 818.69, als vracht voor het geborgene der lading, in evenredigheid van de afgelegde zeiling, alles onder korting van hetgeen door den eischer te Amsterdam, Gibraltar of Mogador in mindering is genoten, en van hetgeen de eischer aan de gedaagden, uithoofde der te Scilly geborgen goederen, bevonden zal worden verschuldigd te zijn;

Overwegende, dat hetgeen, waarover tusschen partijen verschil is, en hetwelk de regtsvragen te dezen uitmaakt, hierin bestaat:

1°. Hoeveel er voor vracht moet worden betaald door de gedaagden voor de reize van Mogador tot Suriname?

2°. Of de vracht van Suriname naar Amsterdam moet worden betaald naar evenredigheid der afgelegde zeemijlen, alleen of tevens in verhouding der geborgen goederen?

3°. Of de bevrachters de gestipuleerde gratificatie verschuldigd zijn?

4°. Of de eischer nog aanspraak kan maken op de betaling van 33 overlegdagen.

Overwegende, ten opzigte der eerste vraag, dat de geheele reis wel in twee onderscheidene deelen kan worden gesplitst, in de uitreis en de terugreis, zoodat de uitreis zich bepaalt van Amsterdam over Gibraltar naar Mogador, en de terugreis van die plaats weder naar Amsterdam, zoodat de togt naar Suriname daarin geene verandering heeft gemaakt, doch dat zulks op de punten in verschil, en in het bijzonder de berekening der vracht te dezen van geenen invloed kan zijn, dewijl de terugreis in twee onderscheidene togten is verdeeld, waarop verschillende omstandigheden hebben plaats gehad, welke die berekening moeten wijzigen;

Dat ook van geenen invloed is de bepaalde voorwaarde van art. 11 der chertepartij, dat, als de kapitein, ten behoeve van zijn schip, te Suriname gelden mogt hebben opgenomen, de som van *f* 1,000 niet te boven gaande, de opgenomen som in mindering zoude strekken, en voor zoo veel als mogt opgenomen zijn, als verdiende vracht zoude worden beschouwd, dewijl, in het belang des schippers, dit alleen eene uitzondering maakt op de bepaling, dat de geheele vracht te Amsterdam zoude worden betaald, doch geenszins vaststelt, welke som voor vracht zoude verschuldigd zijn van Mogador naar Suriname, als het schip behouden aankomt of vergaat, en dat, door het niet gebruik maken van deze voorwaarde, door den kapitein, de geheele bepaling van art. 11 der chertepartij niet in aanmerking kan komen en vervalt;

Dat, dewijl de lading noodzakelijk moet gerekend worden behouden te Suriname te zijn gelost, de vracht van Mogador tot Suriname, bij gebrek van eene speciale bepaling deswege, moet worden berekend, naar gelang der afgelegde zeereizen, en dat aan den eischer daarvoor naar regten en *ex aequo et bono* toekomt *f* 2,436.95, zijnde voor 805 mijlen, van Mogador tot Suriname berekend, over *f* 6,000, welke gestipuleerd waren voor de 1,982 mijlen, zijnde dit de afstand van Mogador tot Amsterdam, over Suriname;

Overwegende, ten opzigte der 2de vraag, dat, ingevolge art. 302 *Code de Commerce*, (hier van toepassing), er geene vracht verschuldigd is voor de goederen, die door schipbreuk zijn verloren gegaan, en dat men de algemeene bepalingen over huur en verhuur niet kan van toepassing maken op een bijzonder geval, waarin door den wetgever afzonderlijke voorschriften zijn gemaakt; dat in gemeld art. 322 geen onderscheid te vinden is, of de bevrachting is geschied bij enkele goederen, dan wel of het schip in zijn geheel in eens is bevracht;

Dat het door den eischer aangevoerde art. 296, *Code de Commerce*, hier niet kan worden toegepast, omdat er geene berstelling heeft plaats gehad, en dat art. niet spreekt van het geval, dat er een gedeelte der lading is verloren gegaan, en dat men de voorschriften voor het eene geval niet tot een geheel ander mag uitstrekken; dat derhalve te dezen de vracht niet kan gevorderd worden in haar geheel, maar moet worden berekend naar evenredigheid der afgelegde zeemijlen en tevens naar evenredigheid der geborgen goederen:

Dat mitsdien aan den eischer toekomt *f* 583.41, zijnde 58/316 gedeelte der gestipuleerde vracht, naar evenredigheid der geborgen goederen, welke *f* 3,178.60 zouden bedragen, door den afstand van Suriname naar Amsterdam, indien de geheele lading behouden was te Amsterdam aangebragt, en naar evenredigheid der afgelegde zeemijlen van de 1,982, welke de lengte is van de geheele reis van Mogador tot Amsterdam, en waarvoor *f* 6,000 zoude zijn verdiend bij behouden aankomst;

Overwegende ten opzigte der 3de vraag, dat de gratificatie eerst dan te pas komt, als de geheele reis is volbragt, en alleen in dat geval is verschuldigd, doch anders niet, zelfs wanneer de kapitein zich in allen opzigte van zijnen pligt heeft gekweten, waaraan te dezen niet getwijfeld wordt;

Overwegende, ten opzigte der gevorderde som van *f* 1,320, voor 33 overlegdagen, dat er door de gedaagden eene quitantie is overgelegd, waarin de eischer bekent deze som bereids te Suriname te hebben ontvangen, zoodat deswege geene vordering meer overblijft;

Gezien art. 302 *Code de Comm.* en art. 56, 315 en 536, 1°. van het *Wetb. van Burg. Regtsv.*,

Regt doende in het eerste ressort;

Verleent acte aan de gedaagden van hun gedaan aanbod; veroordeelt de gedaagden, om, onder korting van hetgeen de eischer van de gedaagden bereids mogt hebben ontvangen, of te dezer zake mogt verschuldigd zijn, buiten en behalve het door hen aangebodene voor de reize van Amsterdam naar Mogador, ter somme van *f* 2,500, en behalve het reeds betaalde voor 33 overlegdagen aan den eischer tegen behoorlijke kwijting, daarenboven nog te betalen *f* 2,436.93 voor vracht van Mogador naar Suriname, en *f* 583.41 van Suriname tot de Sorlings, zijnde *f* 2,102.25 meer dan de door hen daarvoor aangeboden som van *f* 818.69, en zulks met de interessen van de gansche te betalen som, tegen zes ten honderd in het jaar, van den dag der dagvaarding, zijnde 16 Februarij des vorigen jaars, tot de geheele voldoening toe;

Ontzegt aan den eischer zijnen verderen eisch en conclusie;

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hooger beroep, zonder borgstelling en bij lijfsdwang tegen de individuele leden der firma van de gedaagden;

Compenseert de kosten van dit regtsgeding.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Advertentiën.

De directeur van het fransch tooneel alhier heeft aan de abonnés van dat tooneel de navolgende circulaire gezonden:

MESSIEURS!

Le malheur, que nous avons eu de perdre notre excellent administrateur Baudot, vous est connu. Appelé à le remplacer, je ferai tous mes efforts pour diriger cette entreprise, avec le même zèle, sinon le talent de mon prédécesseur; ce sera, je crois, le plus digne moyen d'honorer sa mémoire.

Ayant été chargé pendant sa maladie de le représenter, j'ai cru après sa mort pouvoir me mettre sur les rangs, pour avoir la Direction. j'ai fait de suite aux pensionnaires du défunt, des propositions tendantes à les conserver aux mêmes clauses. Tous ont accepté, hors mr. en... tier; quoique déplorant bien sincèrement leur perte, je ne pouvais compromettre le sort de mes camarades, accepter les conditions qu'ils m'imposaient.

J'ai pris des mesures pour les remplacer convenablement; je me suis adressé à mr. Delafosse, qui est dans ce moment libre d'engagement par la faillite du théâtre de Rouen, et j'ai lieu d'espérer que dans peu de jours il reprendra sa place dans la ville qu'on ne l'a vu quitter qu'avec ...

En attendant les nouveaux débuts, l'entreprise du théâtre français, sous ma direction, continuera ses représentations à mes risques et périls, à partir de samedi 19 courant par le n°. 37 de l'abonnement.

Maintenant, messieurs, je viens vous demander de m'accorder votre bienveillance pour me soutenir dans mon entreprise, et de vouloir bien continuer la confiance dont vous avez honoré mon prédécesseur.

Veuillez agréer mes très-humbles respects, et me croire,

Votre tout dévoné ser...

PRUDENT,

Directeur du Théâtre F...

AMSTERDAM,
18 Décembre 1840.

Schouwburgen, Concerten, enz.

GEDRUKT BIJ A. ZWEE...

RDE JAAR. N°. 964. 1840. MAANDAG, 21 DECEMBER.

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor *Staatkunde*, *Handel*, *Nijverheid*, *Landbouw*, *Kunsten en Wetenschappen.*

bonnement
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.
even, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

Prijzen
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* ....
en *Buitensteden* franco .... »
ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder .... *f* 1.
Elken regel meer .... » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling .. » 35.

TWEEDE EDITIE.

Tweede Editie.

NEDERLANDEN.

NG VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zaturdag 19 *December*.

e zitting heeft de heer mr. J. G. van Nes de bij de grondwet even eeden, in handen van den voorzitter, daartoe gemagtigd, n zitting genomen. Namens de commissie, die tot het onderzoek sbrieven van gemelden heer was benoemd, heeft de heer de Jonge ens Nieuwland gerapporteerd, dat, aangezien de staten der pro- id Holland hadden verklaard, dat de benoemde was ingezeten der uit Nederlandsche ouders geboren, en den vollen ouderdom van had bereikt, de commissie rapporteerde tot toelating van dien heer er kamer, gelijk dan ook dien overeenkomstig is besloten.

gekomen verzoekschriften, alten betrekkelijk het tarief, zijn naar ssie *ad hoc* verzonden, welke commissie vervolgens rapport heeft op drie verzoekschriften van gelijken aard, welke ter griffie zul- n gedeponeerd, en de rapporten gedrukt.

t de centrale afdeeling, is rapport uitgebragt over de ontwerpen van stellende de begrooting van ontvangsten en uitgaven over 1841. Verslagen zullen worden gedrukt en rondgedeeld, en de discussiën zijn bepaald op maandag ten 10 ure, tot wanneer de vergadering den.

et verslag der centrale afdeeling over de begrooting der staats-uit- r 1841 blijkt, dat, ten gevolge der conferentie van hunne Exc. de van financien en koloniën, in die centrale afdeeling gehouden, rp de navolgende wijzigingen heeft ondergaan, als:

1ste wet der uitgaven, de som wordt: «een millioen twee hon- ig duizend guldens (*f* 1,250,000.)» 2de wet der uitgaven, in plaats ecretarie van staat en de hooge collegiën te stellen: «de hooge van staat en het kabinet des Konings.» 5de wet der uitgaven, wordt: «drie millioen drie honderd drie en vijftig duizend zeventig (*f* 3,353,070.)» *Marine en koloniën.* 8ste wet der uitgaven, splitst in twee hiernevens gevoegde wetten, van gelijken inhoud als , te weten: 8 *A*. Departement van marine. 8 *B*. Departement ien.

twerp van wet, tot vaststelling van het achtste hoofdstuk, litt. *A*, egrooting, voor den jare 1841, luidt nu als volgt:

WIJ WILLEM II, ENZ.

die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Wij in overweging genomen hebben, de noodzakelijkheid om vast te e begrooting van staatsuitgaven, voor den jare 1841, in afwach- al kunnen worden voldaan aan artikel 123 van de grondwet, en mitsdien noodig is, in de kosten van het departement van marine en.

het, dat Wij, den raad van state gehoord en met gemeen over- de staten-generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij en en verstaan bij deze:

grooting der staats-uitgaven, over den jare 1841, wordt voor het ent van marine vastgesteld op eene som van *f* 5,145,147.63½.

en bevelen, enz.

ntwerp van wet, tot vaststelling van het achtste hoofdstuk, lett. *B*, egrooting, voor den jare 1841, is van den navolgenden inhoud:

WIJ WILLEM II, ENZ.

die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

wij in overweging genomen hebben, de noodzakelijkheid om vast de begrooting van staats-uitgaven, voor den jare 1841, in af- , dat zal kunnen worden voldaan aan art. 123 van de grondwet, het mitsdien noodig is, in de kosten van het departement van ko- voorzien.

het, dat Wij, den raad van state gehoord, en met gemeen overleg taten-generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goed- n verstaan bij deze:

grooting der staats-uitgaven, over den jare 1841 wordt voor het ent van koloniën vastgesteld op eene som van *f* 61,226.40.

en bevelen, enz.

Bij het onderzoek der antwoorden van de Regering op hare eerste aanmerkingen, hebben de afdeelingen die deels voor kennisgeving aangenomen, deels ontmoet, hetzij door algemeene tegenbedenkingen, hetzij door nadere aanmerkingen op de onderscheiden hoofdstukken.

De eerste afdeeling bleef wenschen, dat eene memorie elke der onderhavige wetten vergezelde, daar juist dat gemis talooze vragen heeft doen ontstaan, en de Regering tot zeer groote uitgebreidheid in de oplossing gedwongen. Met bescheidenheid bleef de eerste afdeeling hierop voor de toekomst aandringen, en achtte dit ook te meer natuurlijk en regelmatig, nu van wege elk departement de wetten verdedigd worden. Zonder te willen overdrijven, verlangde men voor de toekomst tevens eenige meerdere ontwikkeling in bijzonderheden en minder globale posten. De staten en verklarende bijlagen, nu na de inlevering der begrooting ontvangen, bevestigen hiervan de noodzakelijkheid, doch stellen tevens voor de kamer eene wijze van onderzoek daar, die, vooral voor zoo ver de stukken niet gedrukt worden, ten uiterste moeijelijk, en ook belemmerend voor de afdoening der zaken is.

Onderscheidene leden derzelfde afdeeling bleven nog altijd aandringen op de mededeeling der rapporten van de, in der tijd aangestelde commissie van bezuiniging.

De tweede afdeeling bleef aandringen op eene vermindering van het cijfer der begrooting. Ook had zij verwacht, dat men hare bedenking, betrekkelijk het in de wet opnemen der posten, welke in de berekening van elk hoofdstuk voorkomen, zoude beantwoord hebben. Daarin toch vindt zij het grootste nut, want ofschoon de Regering zich aan die berekening niet behoeft te houden, en de som voor den eenen post bestemd, op eenen anderen kan overschrijven, zoo zal echter uit de rekening, die door de rekenkamer ieder jaar afgesloten wordt, aan de staten-generaal blijken, op welke posten die af- en overschrijvingen gedaan zijn, en zullen alzoo de staten-generaal in staat gesteld worden, om te kunnen beoordeelen, wat voor elken post benoodigd is.

De beantwoording hunner vroegere bedenkingen gaf aan vier leden der derde afdeeling aanleiding om te verklaren, dat, alhoewel zij de begrootings-wetten op zich zelve, noch wat het cijfer, noch wat de indeeling betreft, konden goedkeuren, en ten aanzien van het ontoereikende der gewone middelen om de uitgaven te dekken, hun bezwaar blijft bestaan, zij evenwel, na de ontvangen inlichtingen, dezelve konden beschouwen als even zoo vele transitoire bepalingen, waaraan men [illegible] voor het vervolg kan verbinden.

Vier leden namen de antwoorden in het algemeen voor kennisgeving aan, terwijl een lid, de uitgaven niet anders dan in verband met de middelen wenschende te beschouwen, zijne stem geheel afhankelijk van de nader te ontvangen inlichtingen en verzekeringen nopens de aflossing der schuld aan de handel-maatschappij, verklaarde te zijn, zoo zeer, dat hij geen dezer wets ontwerpen, (dat betreffende het eerste hoofdstuk misschien alleen uitgezonderd), zou kunnen aannemen, bijaldien die inlichtingen hem niet mogten bevredigen.

Het noodzakelijke, dat de berekeningen wegens ieder hoofdstuk door het hoofd van het daarbij betrokken departement worden onderteekend, werd door de derde afdeeling bij vernieuwing beweerd. Twee leden wilden die in de wetten zelve zien opgenomen.

Met betrekking tot de toepassing van art. 125 der grondwet, bleven de meeste leden dezer afdeeling het gevoelen aankleven, dienaangaande bij het 1ste, 2de en 8ste wets-ontwerp, en dat der voorziening in onvoorziene behoeften, reeds ontwikkeld.

De vierde afdeeling heeft gemeend slechts bij eenige punten te moeten stilstaan, zonder dat zij daardoor te verstaan wilde geven, dat zij het zegel harer goedkeuring hechtte aan alle de inlichtingen, beweringen of wederleggingen van de zijde der Regering, welke zij ten deze met stilzwijgen voorbijging.

Der vijfde afdeeling is het opgevallen, dat de beantwoording is ingerigt even als in vroegere jaren, zonder door een' of meerdere ministers te zijn geteekend. Telkens komt in dezelve weder voor de Regering, zonder dat aangegeven wordt, tot welk departement van algemeen bestuur dit in ieder geval betrekking heeft. Indien eene beantwoording altijd moet geacht worden een allerbelangrijkst stuk te zijn, omdat bij dezelve de ministers hunne wijze van beschouwing aan de Vertegenwoordiging schriftelijk en officiëel mededeelen, dan komt het noodzakelijk voor, dat die beantwoording ook worde geteekend door elk van de hoofden der departementen van algemeen bestuur, voor dat gedeelte, waarvan hij de beantwoording op zich neemt, terwijl hierin mede een waarborg is gelegen voor de waarheid van aangevoerd wordende daadzaken.

Wanneer de vijfde afdeeling de Regering heeft gewezen op den ongunstigen toestand der financiën, heeft zij gemeend zich zorgvuldig voor overdrijving te moeten wachten; zelfs zonder overdrijving zouden nog een aantal meerdere uitgaven of mindere inkomsten kunnen aangewezen worden, als bij voorb. het meerder benoodigde om te voorzien in de rentebetaling der domein-losrenten, hetgeen door België voorloopig op de 5 millioen wordt ingehouden, enz. Men mag zelfs niet toegeven, dat de vermelde verhooging van renten voor een volgend jaar eenigzins overdreven zou zijn, omdat een post van *f* 242,000 wegens vlottende schuld gebragt is. Vooreerst toch is dit niet eens hetgeen bij eene uitgifte tot het volle bedrag over een geheel jaar noodig zou zijn, want dan wierd er *f* 270,000 gevorderd; maar ten tweede is eene meerdere uitgifte van die vlottende schuld in het volgende jaar wegens het bestaande deficit te voorzien; terwijl ten derde eene begrooting zeker ten aanzien van de renten het maximum moet bevatten, hetgeen eventuëel kan verschuldigd zijn. Om dezelfde reden kon de vijfde afdeeling het niet goedkeuren, dat wanneer voor het geval geene andere voorzieningen mogten genomen worden, het burgerlijk pensioenfonds subsidiën zal noodig hebben, men hiervoor niets op de begrooting brengt, alleen omdat er te dien aanzien voorstellen in overweging zijn. Op die wijze wordt een deficit aan het einde des jaars onvermijdelijk.

De vijfde afdeeling, zoo gaarne met de Regering willende medewerken om het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven te herstellen, zou wenschen hiertoe de meest mogelijke inlichtingen te bekomen; uit dat oogpunt bleef zij de mededeeling vragen van het rapport der commissie van bezuiniging van 1831, gelijk mede van het resultaat der werkzaamheden van de laatst benoemde financiële commissie.»

De nadere bedenkingen der centrale sectie, omtrent de wet op de middelen, aan de Regering medegedeeld zijnde, is deswege in de centrale sectie met den minister van financiën geconfereerd en voorts van denzelven ontvangen de volgende verklaring en opgave van wijzigingen, ook op dat ontwerp gemaakt, welke op het oorspronkelijk wetsontwerp zijn gewaarmerkt.

A. De minister verklaart, dat het niet voorkomen bij de wet op de middelen over 1841, van den post, welke voor 1840 was [illegible] van artikel 1 der wet van den 30 Mei 1840 (*Staatsblad* n°. 15), niet zal prejudiciëren aan de sustenuen, welke later zouden mogen worden gevoerd, ten aanzien van de aanspraak van de schatkist op de voortduring van de inkomsten der domeinen, aan Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden overgedragen, bij de wet van den 25 Mei 1816, (*Staatsblad* n°. 25), of van een gedeelte derzelve.

's Gravenhage, den 17 December 1840. (Get.) ROCHUSSEN.

B. Nadere opgave van wijzigingen in het ontwerp van wet, tot vaststelling der middelen, tot dekking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van 1841.

De volgende woorden uit te laten:

In 5°. § *f*. Onder vermindering van de plaatselijke belastingen, waar die bestaan, in evenredigheid van tien der gezegde opcenten.

§ *g*. Onder vermindering van een gelijk getal gemeente-opcenten van den accijns, waar die bestaan.

En de geheele zinsnede, welke was ingevoegd achter § *h*, luidende:

Zullende de gemeenten voor zoo verre in het derven der voorschreven inkomsten, wegens het gemaal en den turf, volstrekt noodzakelijk is op eene andere wijze te voorzien, daartoe ook een' hoofdelijken omslag onder de meest gegoeden mogen bezigen.

Aan het verslag der centrale afdeeling omtrent het wets-ontwerp tot vaststelling der middelen tot dekking van de uitgaven begrepen in de begrooting over 1840, ontleenen wij het navolgende:

Nog altijd bleef de eerste afdeeling de vrees koesteren, dat de raming der middelen zoo hoog is opgevoerd, dat daaraan de uitkomst niet zal beantwoorden, en dus weder een deficit daaruit zal ontstaan. Deze vrees grondt zich op de vergelijking met de gebleken opbrengst in de verloopen acht

MENGELWERK.

SCHULD EN ONSCHULD.

(*Een op waarheid gegrond Verhaal.*)

e kleine, aan eene rivier romantisch gelegen bergstad van *Noor-* wekte eens het aankomen van eenen vreemdeling, in eene alge- erberg aldaar, een niet gering opzien, te meer, daar hij zich ve, gedurende langen tijd, ophield. Zijn uiterlijk droeg alle ken- n van eenen man, die eene goede opvoeding genoten en veel gereisd terwijl zijn gedrag zekere welvaart en ongedwongenheid verried. ij zeide, reisde hij voor zijn vermaak en wijdde ledige uren aan iëren der schoonheden der natuur van het noorden; welke bijzonder merkzaamheid trokken.

de door alle reizigers erkende gastvrijheid der wakkere bewoners van gen, kon het niet anders, of de knappe belangwekkende jonge man verschillende gezelschappen vriendelijk ontvangen en gaarne gezien, n beleefde welwillendheid paarde hij menig, voor den gezelligen om- aangenaam talent. wist veel belangrijks van zijne reizen te verhalen dabrenboven ook muzijkaal; een talent, dat in het bijzonder de woners op hoogen prijs stellen.

deze wijze was hij ook bekend geworden in het huis van den ouden n H.., een man, die algemeen geacht was, en die zijnen niet onaan- n handel sedert jaren met bijzonder doorzigt en met redelijkheid De goede oude man sprak gaarne met den belangwekkenden vreem- vooral daar deze ook eenige kennis van den handel bezat. Ook de ling scheen het gastvrije huis van den ouden koopman gaarne te be- NIKOLINE, de eenige zeventienjarige dochter des huizes, was de e magneet, die hem met onweerstaanbare magt derwaarts trok. Het inderdaad een zeer beminnelijk meisje, dat, bij vele beminnenswaardige gheden, geheel onschuld en natuur was. Daar hare moeder overle- s, zoo rustte het bestuur der huishouding op haar, en zij nam dit et veel verstand, doch wanneer hare bezigheden geëindigd waren, dan zong zij gaarne, zonder gemaaktheid, den luisterenden gast, is den noordschen tongval, en met eene welluidende, maar ongekunstelde stem, een liedje voor, hetwelk hij met meer genoegen scheen te hooren, dan eene bravour aria van eene openlijk vergoodde zangeres.

Op zekeren dag verhaalde de jongman aan zijnen wakkeren gastheer, ongevraagd, met blijkbare vertrouwelijkheid, eenige nadere bijzonderheden, omtrent zijne betrekkingen. Volgens dezelve, was hij de eenige zoon van een in *Zuid-Duitschland* welgezeten geweest zijnde koopman, voor wien hij, wegens handelaangelegenheden, verschillende reizen in onderscheiden deelen van *Europa* had gedaan. Na den dood van zijnen vader, had hij echter de zaken opgegeven, het kapitaal geïnd, en later hadden staatkundige gebeurtenissen hem bewogen, zijn vaderland te verlaten. Thans gevoelde hij zich, door de schoonheden der natuur van het noorden, en door de gastvriendelijke regtschapenheid der bewoners van *Noorwegen*, bijzonder geneigd, om zich in het noorden neder te zetten. Daar nu juist toevallig een nabij gelegen, en zeer voordeelig ijzerwerk, met zijne aanhoorigheden, te koop werd aangeboden, zoo wilde hij ten dezen zijnen meer ervaren vriend, om raad verzoeken.

De wakkere H. voldeed gaarne aan dat verlangen, en het gelukte hem dan ook, het belangrijke en daarbij zeer romantisch gelegen ijzerwerk voor den vreemdeling, voor wien hij ware vriendschap koesterde, op zeer voordeelige voorwaarden te verwerven; waarna de vreemdeling hem dan ook de bedongen koopsom dadelijk, in contant geld, ter hand stelde. Daar echter het gekochte goed eerst eenige maanden later kon aanvaard worden, en de herberg slechts weinige gerijfelijkheden aanbood, zoo ruimde de gastvrije koopman H...., den nieuwen goedbezitter, tot den dag, waarop hij het gekochte zou kunnen aanvaarden, een vertrek in zijn eigen huis in.

Door deze gebeurtenis kwam nu de jongman in nadere betrekking met de beminnelijke NIKOLINE; beider harten verstonden elkander weldra; eerst dong de jongeling naar de liefde van het meisje, en vervolgens verzocht hij de toestemming van den vader. De gelukkige verwierf beide. Zuchtende benijdde hem menig vaderlandsch jongeling, doch ook menig jonge vriendin noemde het meisje gelukkig. Reeds was de huwelijksdag bepaald; toen NIKOLINE op eenen morgen in de kamer van haren beminde trad, om in dezelve nog iets in gereedheid te brengen, denkende, dat hij reeds, zoo a hij gewoon was, zich naar het gemeenschappelijk ontbijt had begeven. Op dezen belangrijken morgen, was zulks echter het geval niet. Na eenen zoelen zomernacht was hij eerst tegen den morgen in eenen onrustigen slaap gevallen. Daar ontwaarde zij, terwijl zij de deur nog in de hand hield, aan den toevallig ontblooten hals van den geliefden slaper een bruinachtig rood likteeken. — Het is niet te beschrijven, welk eenen indruk dit onverwachte gezigt op het onschuldige meisje maakte. Een voor haar zelve onverklaarbare angst maakte zich van haar meester; sidderend drukte zij onopgemerkt de deur weder digt, en toen later de geliefde haar bij den gewonen morgengroet wilde omarmen, viel zij met eenen luiden gil in onmagt. Men moest haar te bed brengen; zij kreeg eene hevige koorts, en gedurende dezelve openbaarde zij haren vader, wat zij gezien had.

Deze poogde, wel is waar, zijne geliefde dochter gerust te stellen, maar ook hem overviel onwillekeurig eene angstige ongerustheid. Hij moest voor zich zelve erkennen, dat hij inderdaad het geluk van zijn eenigst kind aan een' niet genoegzaam beproefden vreemdeling had toevertrouwd; ook geloofde hij nu bij zijnen aanstaanden schoonzoon, in oogenblikken, waarin hij meende niet gadegeslagen te worden, zekere onrust te hebben bespeurd. De bezorgde oude man maakte nu een' ervaren en beproefden vriend tot zijnen vertrouwde; deze was commissaris van policie van de plaats, en ook hem kwam de zaak werkelijk verdacht voor.

Eerst werd de vreemdeling, dien men nu al als eenen inboorling begon te beschouwen, door het bestuur uitgenoodigd, doch weldra, tot verbazing van allen, gevangen gezet, en reeds bij het eerste verhoor bekende de ongelukkige met bijna onverklaarbare openhartigheid en onderwerping, dat hij een, wegens valschheid, tot brandmerk en slavernij veroordeelde was. Het was hem, dus bekende hij verder, gelukt zijne boeijen te ontkomen, en, na het begaan van eenen aanzienlijken diefstal, in deze noordelijke gebergten te vlugten, zonder dat men zijn spoor had ontdekt. Hier was hij nu zoo gelukkig geweest de liefde van het voortreffelijkste meisje te winnen, en hij had nu het besluit genomen, een goed mensch te worden en voortaan aan de hand der liefde en der deugd, eenen onberispelijken levenswandel te leiden. De onverbiddelijke NEMESIS had echter anders over hem besloten.

De ongelukkige NIKOLINE herstelde niet weder. De door kommer ter nedergedrukte oude vader volgde haar weldra.

maanden van dit loopende jaar, van die belastingen, waarin niet veranderd zal worden. Tot eene hoogere verwachting te dien aanzien voor 1841 schijnt geene aannemelijke aanleiding te bestaan.

Ten aanzien der vermeerdering van de opcenten in het algemeen en van die op de grondlasten in het bijzonder, bleef bij onderscheiden leden groote bedenkelijkheid bestaan. Naar hunne wijze van zien, zal de vermeerderde last te ongelijk worden gedragen, indien dezelve op de vaste eigendommen alleen, en niet tevens op de beweegbare bezittingen, als effecten en andere, drukt.

Eenige leden verklaarden zich reeds nu stellig tegen deze wet, alleen omdat zij zoodanige vermeerdering van opcenten bevat. Andere, indien zij al daarin kwamen, zouden daartoe worden bewogen doordat zij dit slechts als eene tijdelijke voorziening voor een jaar zouden beschouwen, die daarna op eene gelijkdragende wijze zou moeten vervangen worden.

Betrekkelijk de voorgestelde opcenten op het personeel werd nog in het bijzonder opgemerkt, dat die vermeerdering natuurlijk in verband zou staan, als eerst werkende met 1°. Mei 1841, met de herziening van het middel zelf, welke alsdan, vertrouwt men, plaats zal hebben gevonden, en waardoor hetzelve middel voor de mindere klasse, en dus ook de vermeerdering der opcenten daarop, minder bezwaarlijk zal worden gemaakt.

Boven alles verklaarden zich eenige leden tegen eene vermeerdering van opcenten op de brandstoffen, het zout en het gemaal, als de eerste behoeften treffende en de geringe klasse vooral drukkende.

Ten aanzien van den turf, verzetteden deze leden zich bijzonderlijk tegen deze vermeerdering, als waaruit een ondragelijk bezwaar voor den veenman zal ontstaan, op wien een groot gedeelte der schade altijd zal nederkomen.

Men herhaalde het reeds aangevoerde ten aanzien der verhooging van den accijns op de suiker, dat, indien deze wordt toegestaan het noodlottig gevolg daarvan zijn zal, dat die opcenten grootelijks, ja wel voor 7/10 niet door de schatkist, maar door de raffinadeurs zullen genoten worden; immers, indien de bestaande wet hare wijze van toepassing blijft behouden, al mogt zij ook volgens het nieuw aangeboden ontwerp worden aangevuld; wat ook van de opcenten overigens worde, op den accijns op de suiker schijnt het, dat zij mitsdien in allen gevalle niet behooren verhoogd te worden, om niet bijna nutteloos voor het rijk den last der natie te verzwaren.

Het is der eerste afdeeling altijd blijven voorkomen, dat het aan zwarigheden onderhevig zal zijn, om bij de vermeerdering der opcenten op den accijns op den turf en op het gemaal ten behoeve van het rijk, die naar evenredigheid voor de gemeenten te verminderen.

De eerste afdeeling wilde hier niet vallen op de hoogte, waarop die opcenten voor de steden, in strijd met het besluit van den 4 October 1816, zijn opgevoerd, hoeveel hieromtrent anders gezegd zou kunnen worden; maar de steden eenmaal zoodanige opcenten tot dekking harer behoeften verkregen hebbende, zal het in vele plaatsen, waar die niet gemist mogten kunnen worden, eene groote moeijelijkheid opleveren, hoe die te vervangen, vooral indien de stedelijke belastingen hier of daar mogten zijn uitgeput. De 10 opcenten, die wegvallen op deze objecten, zullen zoo geringe verligting en de bijkomende opcenten voor het rijk, waar die reeds hoog geklommen zijn, zoo als, b. v., te Amsterdam en elders, een niet zoo groot bezwaar opleveren, dat het waarlijk meer geraden zou voorkomen, om, intusschen de opcenten mogten vermeerderd worden, die vermindering ten nadeele der gemeenten uit deze wet te ligten.

In de eerste afdeeling is nader het denkbeeld overwogen, reeds vroeger aangegeven, of het niet verkieslijk zou zijn, boven de vermeerdering der opcenten, op eene andere wijze in de behoeften voor het jaar 1841, te weten door eene geforceerde heffing op kapitaal of inkomsten, te voorzien, gelijk die in vorige jaren wel meer zijn aangewend geworden. Eenige leden bleven nog altijd aan dat denkbeeld veel hechten, en hetzelve zeer uitvoerlijk keuren. Zij erkenden met de Regering, dat het niet dan in bijzondere en dringende omstandigheden behoort te worden aangewend; doch, naar hun oordeel, bestaan zulke omstandigheden zoo ooit dan tegenwoordig. Op die wijze meenden zij, dat alleen de lasten gelijkmatig zullen gedragen worden, daar alzoo ook de effecten-bezitters en zelfs vreemden als zoodanig getroffen zullen worden. De overige leden der eerste afdeeling vonden in dat middel te veel zwarigheid, gelijk dit reeds vroeger is ontwikkeld, om hetzelve immers voor alsnog der nieuwe Regering te durven aanraden. De oplossingen vervolgens bij de beantwoording gegeven der verdere bedenkingen van deze eerste afdeeling, daarmede in verband staande, en de gronden, waarop eenige andere aangegeven middelen tot vinding van bijdragen in den algemeenen nood zijn bestreden, zijn aan vele leden onvoldoende voorgekomen, bepaaldelijk die tegen het mede doen dragen, mits met redelijke beperking, alleen tot die boven zeker beloop, van de tractementen, pensioenen, wachtgelden, enz., der ambtenaren. Indien allen, met name ook de rentenier, voor zijne effecten, belast worden, zou het niet meer dan billijk zijn, dat ook door de ambtenaren en gepensioneerden, wier bezoldiging of genot de volstrekte behoefte te boven gaat, iets daarvan wierd bijgedragen.

Eenige leden moesten aan de Regering te kennen geven, dat, naar hun gevoelen, het contract met de handel-maatschappij aangegaan, in het minste niet bij de wetgevende magt kan in aanmerking worden genomen, daar zij de overtuiging bezitten, dat de Regering evenzeer onbevoegd is geweest, om de bewuste voorschotten door de handel maatschappij te laten doen, die bij hen met eene bedekte leening gelijk staan, als, om daarna daarover wegens de afbetaling verbindtenissen te sluiten.

Eindelijk konden eenige leden bij het 15de nommer van dit gedeelte der beantwoording niet toegeven, dat de daar behandelde voorwerpen in zoodanig regtstreeksch verband met de koloniën zouden staan, dat zij daarom niet op de rijks begrooting zouden behooren. De redeneringen, daarvoor aangevoerd, bewijzen te veel, en zouden te uitgestrekt worden van toepassing. Van de zeemagt bij voorbeeld zou evenzeer kunnen worden aangevoerd, dat zij immers ten voordeele der koloniën bestaat.

Ten aanzien van het ontnemen der opcenten aan de gemeenten, bleef de tweede afdeeling niet alleen van gevoelen, dat dezelve daardoor in eene verwarring zullen geraken, waaruit zij zich moeijelijk zullen kunnen redden, maar hield het ook voor ongrondwettig zulks bij eene wet te bepalen. De staten-generaal mogen zich met de financiën der gemeenten niet inlaten, veelmin voorschrijven, op welke wijze zij in hare behoeften moeten voorzien. Dit behoort, volgens de grondwet, aan den Koning en aan de gemeentebesturen. Ook volhardde zij bij hare aanmerking opzigtelijk de opcenten, en kon niet goedkeuren, dat de accijnsen op de eerste levensbehoeften, waarin de daglooner met een zwaar huisgezin naar evenredigheid het meest draagt, met opcenten zouden worden vermeerderd. Voorts deelde de tweede afdeeling niet het gevoelen des ministers, dat men nu de renten niet zou mogen belasten. De minister erkent toch zelf, dat men zulks doen kan bij bepaalde onmogelijkheid om anderzins in die behoeften te voorzien, en nu vroeg de afdeeling, of die onmogelijkheid dan thans niet bestaat. Vijf en twintig jaren lang heeft men met de gewone middelen in de behoeften niet kunnen voorzien; jaarlijks zijn daartoe leeningen noodig geweest: welke middelen schieten er over; op een ander jaar vervallen de f 2.250,000 onder n°. 8 en 9. Indien men nu daartoe niet overgaat, zal men zeker het volgend jaar tot dien maatregel moeten komen. Men erkende, dat zulks in den beginne een' schok zou geven, doch dit gevoelden ook de landeigenaars bij de eerste grondbelasting of verponding. Ook is er niets onregtvaardigs of onbillijks in; de belasting toch is, om met den minister te spreken, in effecte als de afzondering van een gedeelte der winsten of inkomsten van de natie aan te merken. En is het dan niet billijk en regtvaardig, dat de rentheffer zoowel een gedeelte van zijne renten als de landeigenaar een gedeelte van zijne pacht afzondert? Ook strekt die belasting in het belang van den rentheffer zelven: want de zekerheid van op zijn' tijd eene mindere rente te ontvangen, is voor hem van meer belang, dan in het onzekere te verkeeren, of hij de volle renten wel bekomen zal.

Betrekkelijk de bijdrage van f 3,400,000 uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen voor § 2 litt. *b.* opgenomen, meende de afdeeling te moeten opmerken, dat het haar, na aandachtige en opzettelijke vergelijking van alle de staten, de Oost Indiën betreffende, en naauwkeurige overweging der beide contracten, door het departement van koloniën met de handel-maatschappij gesloten, overtuigend is gebleken, dat aan het bestaan derzelve het betrekkelijk gering bedrag van die uitkeering moet worden toegeschreven.

In den benarden toestand van de geldelijke aangelegenheden des rijks, bij de noodzakelijkheid om de toevlugt tot de verhooging van reeds drukkende belastingen te nemen, en bij de onmogelijkheid om, niettegenstaande deze vermeerderde lasten des volks, de uitgaven van het volgend jaar door de gewone middelen te dekken, heeft het de tweede afdeeling van haren pligt geacht, om het wettige en bij gevolg het verbindende van die contracten, en bepaaldelijk van dat van capitalisatie, waarop het andere gegrond is, opzettelijk te onderzoeken. En het resultaat van die overweging was geweest, dat zij het aangaan, maar vooral het consolideren van die schuld onder bepaalde voorwaarden, voor ongrondwettig hield en het contract derhalve voor niet verbindend. Wanneer men toch nagaat, op welke wijze die schuld is ontstaan, dan zal de Regering zelve moeten erkennen, dat de handel-maatschappij voorschotten op de aan haar afgeleverde producten heeft gegeven; dat die voorschotten de waarde der producten met 39 millioen zijn te boven gegaan, en dat op die wijze deze schuld facto is ontstaan; dat deze voorschotten gestrekt hebben tot voorziening in de buitengewone kosten voor marine en oorlog; dat daaruit gedaan zijn betalingen voor de koloniën van weldadigheid, voor nijverheid, enz., enz., kortom, dat die voorschotten gestrekt hebben tot voorziening in de behoeften van het moederland.

Ten behoeve derhalve van Nederland en niet van de oost-indische bezittingen, zijn de 39 millioen gebruikt, en Nederland en niet de Oost is dus eigenlijk de debiteur; en is dat het geval, waaraan moeijelijk kan getwijfeld worden, met welk regt heeft dan de minister van koloniën, als representerende het oost-indische bestuur, namens die Oost-Indiën, over eene schuld van Nederland eene overeenkomst gesloten? Voor wien zoude dit contract verbindend zijn; niet voor Nederland; want de Koning en de staten-generaal hebben die schuld niet bekrachtigd; en evenmin voor de oost-indische bezittingen; want dat onderdeel van het rijk kan niet naar willekeur over de schulden van het moederland beschikken.

Dat de Regering zelve het op die wijze heeft begrepen en begrijpen moest, blijkt uit alle de wetten, waarbij eene schuld voor de Oost is aangegaan, blijkt voornamelijk uit den considerans van het wets-ontwerp tot daarstelling van eene schuld van 56 millioen, ten laste der overzeesche bezittingen, waarbij uitdrukkelijk wordt gezegd, dat de voorschotten hebben gediend tot kwijting der geldelijke verpligtingen van de koloniale administratie, in het belang van 's rijks schatkist, en waarom de Regering te dier tijde gemeend heeft de vestiging van die schuld aan het oordeel der staten-generaal te moeten onderwerpen.

En zou het nu der Regering vrijstaan, om, met voorbijgang der staten-generaal, die schuld te morgen vestigen? Men wilde op dit oogenblik niet onderzoeken, in hoeverre deze bepaling van het contract bij wanbetaling van de zijde der koloniale administratie, het moederland tot borg stelt van de aangegane schuld; of Nederland, reeds voor andere schulden van Oost-Indië zijnde borg gebleven, niet het regt heeft om te zorgen, dat deze bezitting van het rijk, door het aangaan van nieuwe schulden, de betrekking van het moederland als borg niet verergere, noch ook, of de Regering het regt heeft om schulden voor de Oost-Indiën aan te gaan, terwijl dit onder het woord opperbestuur, art. 59 der grondwet, evenmin als onder dat woord in art. 60 kan worden verstaan, en art. 199 het tegendeel duidelijk schijnt aan te toonen. Genoeg is het, dat de schuld van 39 millioen niet ten behoeve van de Oost, maar van Nederland is aangegaan, dat de minister van financiën, van oorlog, enz., en niet de koloniale administratie, die 39 millioen hebben ontvangen, om met zekerheid te kunnen zeggen, dat zoo de handel-maatschappij betaald moet worden, die betaling door Nederland en niet door de Oost geschiede; dat bij gevolg de minister van koloniën het regt niet had, om over die schuld eenige verbindtenis aan te gaan, en dat derhalve het gesloten contract is ongrondwettig en dus nietig en van onwaarde.

Men wilde daaruit evenwel de gevolgtrekking niet maken, dat de gedane voorschotten aan de handel-maatschappij niet zouden mogen worden teruggegeven, maar men meende der Regering alsnog in consideratie te moeten geven, om eene wet voor te dragen, strekkende, om de schuld aan de handel maatschappij af te lossen. Daardoor zoude men zich van die verpligting tot jaarlijksche aflossing van 3 millioen kunnen ontslaan. De assurantie der producten zou kunnen vervallen; de commissie-gelden en andere onkosten zouden kunnen verminderen, en de toestand van 's rijks geldmiddelen daardoor verbeteren. Het deed der tweede afdeeling leed, deze aanmerking op eene daad van den minister van koloniën te moeten maken, in wiens bereidvaardigheid tot het geven van alle verlangde inlichtingen, en van eene menigte hoogst belangrijke staten, zij overigens zulke doorslaande bewijzen van wezenlijk verlangen heeft gevonden, om het gemeen overleg in grondwettigen zin te bevorderen.

De inlichtingen bij de memorie der Regering omtrent het netto rendement der producten in Indië in 1840 werkelijk verkocht, gaven aanleiding tot de volgende door een der leden van de derde afdeeling gemaakte opmerkingen. Al aanstonds moet hier op den voorgrond worden gesteld, dat geen ramingen van vermoedelijke uitkomsten, maar daadzaken, verlangd worden. De producten zijn verkocht en het departement van koloniën moet derhalve bepaaldelijk weten, wat ontvangen, wat uitgegeven is, zonder dat daarbij globale opgaven behooren voor te komen, als hoedanige schijnen te moeten beschouwd worden de uitgaven voorkomende bladz. 9, litt. A en D, die wezenlijk gedaan zijnde, toch niet wel verondersteld kunnen worden zulke ronde sommen te bedragen als hier voorkomen; uit dit oogpunt beschouwd heeft de beantwoording eigenlijk niet geleverd, wat men gevraagd heeft.

Op den splitsing-staat, n°. 2, litt. A, komt voor, dat hier te lande voor Indië moeten worden betaald f 4.606,320. Bij den rectificatie staat daarbij gevoegd, moet naar Indië terugvloeijen in koper f 8.536,2[illegible] waarvoor in zilver wordt uitgetrokken f 7.113,522, — kopergeld 2 millioen waarvoor gesteld wordt f 1,693,418, uitmakende een totaal van f 13,413,2[illegible] Thans wordt bij de beantwoording gezegd daarvoor te zijn uitgegeven:

A. f 2,500.000.
B. » 2,500,000.
C. » 1,693,418.
D. » 2,500 000.
E. » 8,087 635.

uitgetrokken. . . . . . f 17.281,053. Het verschil is dus f 3,367,7[illegible] Men vroeg, waaraan dit verschil toe te schrijven.

Er wordt in de memorie gezegd, dat aan de handelmaatschappij gedurende 9 jaren moeten worden betaald 5 millioen voor renten en aflossing, en ten gevolge van het met die maatschappij gesloten capitalisatie-contract met het einde van 1849 de geheele schuld zal zijn afbetaald. Om tot geheele afbetaling reeds met het einde van 1849 te geraken, moet men onderstellen, dat de uitkeering reeds over 1840 plaats heeft. Ook w[illegible] die som van 5 millioen reeds over dit jaar in uitgaaf gebragt op den splitsing staat n°. 2, litt. *A.* Men vroeg, met welke fondsen die 5 millioen 1840 zijn voldaan, daar dezelve bladz. 9 niet onder de uitgaven voorkomen. Eindelijk wenschte men te weten, waarvoor f 8,087,635 aan de handelmaatschappij zijn betaald? (Memorie bladz. 9 litt. *E.*) Of dit bij anticipatie is geschied voor de gelden, die hare factorij dit jaar (1840) te Batavia storten zal, dan wel of die strekken moeten ter voldoening van [illegible]tingen, die het voorgaande jaar hebben plaats gehad? Het laatste komt heel onwaarschijnlijk voor, daar hare pretensie het vorige jaar is opgegeven f 38,030,391 te bedragen, en daaronder voorkomen f 7,000 000 te Batavia in kas gestort, en f 9,600 000 voor verzendingen van hier. Men moet wel overhellen, om hier eene betaling bij anticipatie aan de handelmaatschappij aan te nemen; hetgeen weinig met den staat onzer financiën en het welbegrepen belang des lands schijnt te strooken. Volgens bekomen informatiën, is het aan de handel-maatschappij als eene gunst toegestaan, om het provenu der lijnwaden in 's rijks schatkist te Batavia te storten, en daarvoor producten in consignatie te ontvangen, om uit den verkoop van deze in Europa hare betaling te reconvreren, hetgeen altijd in het jaar, volgende op dat der storting geschiedt. Zij bekomt daardoor eene kostelooze remise niet alleen, maar geniet bovendien de provisie op de producten. Van hetgeen dus de handel-maatschappij in 1840 te Batavia in 's rijks kas heeft gestort, behoort eerst gedekt te worden door den verkoop van producten hier te lande in 1841, en heeft zij daarvoor reeds in 1840 een voorschot ter goedmaking van f 8,087.635 ontvangen, zoo meent men dit bij anticipatie onverpligt is geschied. Waaraan kan die onverpligte betaling worden toegeschreven? Aan geldgebrek der handel-maatschappij? Dan is daarin een zeer wigtig motief gelegen, om door middel eener negotiatie de noodige gelden op te nemen, ten einde het voorschot aan de handel-maatschappij af te betalen, en alzoo de rekening met dat ligchaam te brengen op effen voet. Indien de handel-maatschappij reeds was afbetaald, zoude f 8,087,635 (onder lett. E. voorkomende), thans bij anticipatie aan de handel-maatschappij, dan niet in 's rijks schatkist zijn gevloeid? Daarenboven is door de Regering erkend, dat door de afbetaling aan de handel-maatschappij de thans bij het capitalisatie-contract bedongen jaarlijksche aflossing zou vervallen, en daardoor ongeveer 3 millioen jaarlijks zouden worden bespaard. Hierdoor zou het grootste gedeelte der thans onder de middelen voorgedragen nieuwe opcenten kunnen vervallen of deze opcenten tot andere einden, bij voorbeeld tot dekking van ons deficit van 34 millioen, volgens staat *B* bestaande, worden besteed, terwijl bij afbetaling van het voorschot der handel-maatschappij op de assurantie nog aanzienlijke voordeelen voor het gouvernement zouden kunnen behaald worden (men kon hierbij niet onopgemerkt laten, dat de assurantie-onkosten en commissiën op een bedrag van f 43,712.216.43, de aanzienlijke som van f 14,715,9[illegible] hebben bedragen; voor de suiker alleen meer dan 50 pCt.; en men verlangde deswege bijzonder te worden ingelicht), voordeelen, die nu, daar de handel-maatschappij crediteur is en de producten tot onderpand heeft, ten eenemale verloren gaan.

Men beschouwde het buiten dat als van het grootste aanbelang, dat de handel-maatschappij niet gegeneerd zij in de beschikking over de noodige fondsen, daar anders vele schepen buiten de vaart komen, als nu reeds het geval schijnt te zijn, en welligt producten, die werkelijk aanwezig zijn, wel eens bij gebrek aan geld niet zouden kunnen afgehaald worden, tot nadeel onzer inkomsten.

Behalve deze bedenkingen, welke door nagenoeg alle de leden der afdeeling werden ondersteund, gaf dit wets ontwerp haar nog aanleiding om eenparig aan te dringen op de weglating der bepaling in lett. F. [illegible] volgende op het woord behoorende, zoodat die beide paragraphen [illegible] woord zouden geacht worden te eindigen. De meeste leden achtten [illegible]paling in strijd met art. 153—155 der grondwet.

Overigens werd dit wets ontwerp over het algemeen in de derde afdeeling voor kennisgeving aangenomen. Een lid verklaarde zich bij voorraad daartegen, terwijl vier leden zich niet overtuigd vonden, door het[illegible] minister antwoordt, met betrekking tot eene zegeling van coupons [illegible] inkorting der bezoldigingen van ambtenaren. Ten aanzien van het [illegible] geloofden zij, dat de minister uitgaat van het denkbeeld, alsof men mede een groot zegelregt zou bedoelen. Dit was hunne bedoeling [illegible] zij volharden bij de meening, dat een matig regt van dien aard [illegible] schadelijke gevolgen zou hebben, die de minister voorspiegelt. Ten aanzien van het tweede, is het vooral de aanmerking wegens eenen even[illegible] noodlottigen invloed op de dienstbetrachting, waarmede zij niet [illegible] instemmen. Met eene reductie op de hoogere tractementen bij trapsgewijze opklimming, — zijnde die, welke zij op het oog hebben, als willende lagere bezoldigingen, bij voorbeeld beneden de 600 gulden, van den regel uitgesloten zien — konden zij de mogelijkheid van dien noodlottigen invloed niet veronderstellen.

De antwoorden van den minister van koloniën achtte de vierde afdeeling uitvoerig en beleefd. Z. Exc. spreekt echter over de contracten met de handel-maatschappij op een' welligt te beslissenden toon, met betrekking tot de uitlegging van de 1ste alinea van art. 59 der grondwet. Wat het capitalisatie-contract betreft, zoo meende men te moeten opmerken, dat hier niet geldt eene wettig aangegane schuld, maar eene hoogst onregtmatig aangegane schuld, tot welker dekking de staten-generaal vroeger uitgenoodigd, en waartoe ook zij later hadden behooren te worden geraadpleegd. Het is niet eene zuiver indische aangelegenheid, alleen het daar te lande geldende; het is eene nederlandsche aangelegenheid, regtstreeks de geldmiddelen rakende van den staat. Het afgeven van schuldbekentenissen door den gouverneur-generaal, is niet boven bedenkingen verheven, en draagt geenszins de goedkeuring der afdeeling weg. [illegible] weerde, dat het consignatie-contract eene zuiver koloniale aangelegenheid is, wordt niet toegestemd. Het opperbestuur der koloniën, dat is [illegible] houdelijke inrigting aldaar, is aan den Koning toegekend. De [illegible] echter behooren tot de bemoeijenissen der staten-generaal. De gevolgen van het gestelde door den minister van koloniën zouden tot de schroomelijkste misbruiken kunnen leiden. Het geldt hier een beginsel, geen [illegible] feit. Men veronderstelle, dat een Koning der Nederlanden, art. 59 [illegible]sende, zoo als hier beweerd wordt, dat het toegepast moet worden, [illegible] meester wilde maken van alle de koloniale geldmiddelen, dan [illegible] slechts een consignatie-contract te sluiten hebben, of met eene maatschappij of met een' particulier, waarbij de voordeelen werden berekend [illegible] 17 percent als thans, maar op 50 percent, of op zoo vele percenten als noodig waren, om geen enkelen gulden der indische inkomsten

VOLKSHAAT.

Het is nog versch in het geheugen en overbekend, met welke woede de spaansche natie zich bij de door NAPOLEON overmoediglijk beproefde, doch mislukte, vermeestering van den troon, ten behoeve van zijnen broeder JOSEPH, verdedigde; hoe bij het krijgszwaard ook dolk en gif werden gevoegd; door welk laatste de Spanjaard en de Spaansche dikwerf hebben getoond, gaarne te willen sterven, zoo s'echts te gelijk eenige vijanden mede omkwamen. Doch hetgeen der hertogin VAN ABRANTES, die, gedurende den verdelgings-oorlog, met den franschen maarschalk, haren echtgenoot, in *Spanje* is geweest, dáár te lande wedervoer, is minder bekend.

« Ik bevond mij, » aldus verhaalt zij in hare belangrijke *Mémoires*, « sedert eenige dagen te *Salamanca*, in het fraaije huis van den marquis DE LA SCALA. Zijne huishoudster had een dochtertje van omstreeks twee en een half jaar, schoon gelijk de engelen, en dat ik zeer lief had. Mij was dit kindje ook zeer genegen, of, liever, mijne *bonbons*, en vooral mijne *Elvasser-ellemas* (*Groote groene geconfijte pruimen.*)

Menigmalen kwam het bij mij in den tuin, terwijl ik aan mijn werk zat, pratende, dat het een lust was. Eens kwam zij naar mij toe en klom tegen mijne knieën op. Ik zette haar wederom op den grond. Maar het kind had mij lief, en mij met zijne armpjes omvattende, wilde het mij niet loslaten. Toen legde ik mijn werk neder en zette haar weder op mijnen schoot... Zoo met haar kozende en lagchende, speelde ik met de duizend en één dingen, welke de spaansche kinderen steeds bij zich dragen... Plotseling haalde ik uit haren zak een zilveren ketting, waaraan een mes (het cuchillo) hing... Ik beschouwde het als eene onvoorzigtigheid zulk een wapen in het bezit van een zoo jong kind te laten, en wilde het haar ontnemen; maar de kleine greep mijne handen, met eene uitdrukking, opmerkelijk op elken leeftijd, doch vooral op den haren, uitroepende:

« *Dexalo!... Dexalo!... esse por matar un Francès* Blijf af!... blijf af!... het is om een' Franschman dood te steken. »

Het kindje wist niet, wat het zeide, maar herhaalde slechts, wat het geheel den dag van haren vader en oom en alle inwoners van *Salamanca* hoorde. Onuitdrukbaar, inzonderheid, was de beweging van het handje, toen het wicht mij toeriep: « *Esse por matar un Francès!* »

DE OUDERDOM VAN BOERHAVE.

Alle bijzonderheden uit het leven van beroemde mannen zijn belangrijk voor elken weldenkende; maar dit belang wordt roerender, als dezelve uit hunne laatste levensjaren zijn ontleend.

Nadat BOERHAVE, in zijne jeugd, in min gunstige omstandigheden had verkeerd, dwongen zijne talenten en roem eindelijk het geluk hem te begunstigen, en men zegt, dat hij twee millioen gulden aan zijnen eenigen zoon heeft nagelaten. Wij zullen zien, dat deze rijkdom geene verandering maken kon, noch in zijne bezigheden, noch in zijnen smaak. Hij zelf leert ons dit in eenen brief, dien hij in zijn zeven en zestigste jaar schreef aan zijnen ouden vriend en leerling J. D. BASSARD, lijfarts van den keizer van *Duitschland*.

« Ik ben, » zegt hij, « zeer gezond; ik slaap op mijne buitenplaats, en begeef mij des morgens ten vijf ure naar de stad; dáár houd ik mij bezig tot des avonds zes ure om den zieken verligting te bezorgen. Ik beoefen de chemie, vermaak mij met lezen, en vereer, bemin en aanbid God. Wanneer ik op mijn buitengoed teruggekeerd ben, dan bezoek ik mijne planten en bewonder de geschenken, die ik van mijnen edelmoedigen vriend BASSARD gekregen heb. Ik breng mijn leven door met deze planten te beschouwen, en word oud onder het verlangen om er nieuwe te bezitten. Mijn tuin schijnt fier te zijn op de verscheidenheid en kracht zijner boomen. Maar wie zal mij een lindenboom van *Bohemen* met breede bladeren bezorgen, en... dien van *Silezië*, welke nog veel zeldzamer is?! Zoo dienen dan de schatten slechts om dorst naar nieuwe te verwekken, en de gierige valt zijnen edelmoedigen weldoener steeds lastig. Vergeef de dwaasheid van eenen ouden vriend, die boomen zoekt te planten, onder welker schaduwen slechts zijne neven zullen zitten. Zoo loopt mijn leven af, zonder ander verdriet, dan dat *gij* niet bij mij zijt. »

Hoe vele zaken in weinige regelen! Welk eene werkzaamheid, welk een ijver voor de lijdende menschheid! Welk een zuivere, levendige smaak in eenen ouderdom, waarin die doorgaans wordt uitgedoofd! Het oorspronkelijke, in het latijn geschreven, stelt deze kenmerken nog in een veel helderer licht. Hen, die BOERHAVE zelven willen hooren, verwijzen wij naar de *Verzameling zijner Brieven aan* J. D. BASSARD, gedrukt te *Weenen*, in 1773.

doen vloeijen in 's rijks schatkist. De vierde afdeeling wenscht niet te verkorten aan de grondwettige regten des Konings tot het opperbestuur der koloniën; zij wenscht zich niet te bemoeijen met de inrigting, die Z. M. voor Indië nuttig en doelmatig mogt oordeelen, maar zij meende het beginsel niet te mogen toegeven, dat het koloniaal bestuur zich zou uitstrekken tot het sluiten van alle zoodanige contracten, die met de belangen der nederlandsche financiën in het naauwste verband staan. Het consignatie contract is blijkbaar bezwarende en geeft ongehoorde winsten aan eene maatschappij, die hare goede zijde kan hebben, maar die dan toch niet onmisbaar genoeg kan worden geoordeeld, om haar zulke groote voordeelen toe te kennen, ten koste der zoo zeer hulpbehoevende schatkist. De gemaakte bedenkingen omtrent de contracten wogen ten zwaarste bij de leden der vierde afdeeling, en werden door hen der Regering dringend aanbevolen.

De vijfde afdeeling, lectuur hebbende genomen van de contracten, door den minister van koloniën met de handel-maatschappij gesloten, zoo wel tot afdoening van de bestaande schuld, als wegens den vervoer en den verkoop der producten (capitalisatie- en consignatie-contract), mogt het niet ontveinzen, dat die beide overeenkomsten haar zeer bezwaarlijk voor het rijk voorkomen. Het moge waar zijn, dat, indien die contracten blijven bestaan en volledige uitvoering erlangen, het beschikbaar saldo uit de overzeesche bezittingen in 1850, en vervolgens, 5 millioen meer zal zijn; doch op een tijdstip, dat de noodzakelijke uitgaven door de middelen niet kunnen gedekt worden, schijnt het min wenschelijk, jaarlijks voor aflossing van schuld ten behoeve van eene instelling, 3 millioen te bestemmen, vooral omdat men verpligt is, weder van den anderen kant toevlugt te nemen tot geldleeningen. Men zag de reden niet in, waarom de minister zich heeft moeten verbinden, om gedurende 10 jaren de producten uitsluitend in consignatie te geven aan de handel maatschappij, waardoor in zekeren zin een monopolie, ten behoeve van die instelling, wordt gecreëerd. Men begrijpt niet, hoe men tot de bepaling heeft kunnen komen van eene voortdurende verpligte consignatie, ook dan, wanneer de schuld vroeger, bij voorbeeld in 1841 of 1842, kon worden afgelost. Men oordeelde de aan de handel-maatschappij toegekende voordeelen, provisie, enz., veel te hoog; in één woord, men beschouwde de contracten als nadeelig voor het rijk.

Verschil van gevoelen bestond er ten aanzien van de vraag, of de minister van koloniën bevoegd is geweest, om het capitalisatie-contract aan te gaan. Sommige leden der vijfde afdeeling, met de inzigten in de beantwoording voorkomende instemmende, beantwoordden dit toestemmend, en waren van gevoelen, dat het capitalisatie-contract is eene Indische aangelegenheid; dat het valt onder de zaken, waarvan het uitsluitend opper-bestuur aan den Koning is opgedragen, gelijk reeds vroeger zulke geldleeningen zijn gesloten. Terwijl andere leden verklaarden, te dezer zake niet genoegzaam ingelicht te zijn, werd voor de ontkennende beantwoording aangevoerd, dat het ontegenzeggelijk is, dat er eene schuld bestaat, ten behoeve der handel-maatschappij; dat de aangegane overeenkomst strekt tot verzekering van de rente betaling dier schuld, en aflossing van dezelve binnen een aantal jaren; dat door het eerste zoo wel als door het laatste, het beschikbaar saldo wordt verminderd; en dat, mitsdien die overeenkomst van onmiskenbaren invloed is op wat het moederland uit de Overzeesche bezittingen kan verwachten.

Men meende op vele gronden, dat het aangegane capitalisatie contract als nietig moest worden aangemerkt, en dat dit van zelf de vernietiging van het daarmede in verband staande consignatie-contract moest ten gevolge hebben.

Ten aanzien van de vroeger voorgestelde vermindering van plaatselijke opcenten en de thans voorgedragen toekenning van eene bevoegdheid tot het doen van eenen personelen omslag, nam de vijfde afdeeling de vrijheid in overweging te geven, of zulke bepalingen in eene wet geene inbreuk zouden maken op de grondwettige magt der plaatselijke besturen, der provinciale staten en des Konings. Op de invoering van nieuwe plaatselijke belastingen wordt toch de goedkeuring niet gevorderd van de wetgevende magt, maar uitsluitend van den Koning.

AMSTERDAM 20 Dec. Men schrijft ons, dat Z. M. heeft benoemd: — Tot chef van den staf van Z. K. H. den kroonprins der Nederlanden, luitenant-generaal der infanterie, den majoor bij den generalen staf, H. F. baron Forstner van Dambenoy, thans chef van den staf der 2de divisie infanterie, uit welke betrekking hij eervol is ontslagen, en tot chef van den staf van Z. K. H. prins Alexander der Nederlanden, luitenant generaal en inspecteur-generaal der kavallerie, den 2den kapitein van den generalen staf J. G. T. V. baron de Constant Rebecque, thans chef van den staf van de brigade zware kavallerie, uit welke betrekking hij eervol is ontslagen.

— Wij vernemen, dat Z. M. aan den generaal majoor graaf O. L. H. van Limburg Stirum heeft vergund het aannemen en dragen der versierselen van ridder der 2de klasse van de Guelphen-orde, alsmede van die van commandeur der 1ste klasse van de huis-orde van den gouden leeuw, welke hem respectivelijk door den koning van Hanover en den keurprins en mede-regent van Hessen zijn geschonken.

— Men zal zich gewisselijk herinneren de hulpvaardigheid en menschlievendheid, door Johannes Lolkes Wagenaar, landbouwer te Nes, op Ameland, op den 19 Oct. ll. betoond, door het met veel levensgevaar redden van in grooten nood zijnde ongelukkigen, die anders zeker hunnen dood in de golven zouden hebben gevonden; thans vernemen wij, met een waar genoegen, dat het den Koning, van dit edelmoedig bedrijf onderrigt, heeft behaagd, genoemden Wagenaar als broeder op te nemen in Hoogstdeszelfs orde van den nederlandschen leeuw.

— Dezer dagen heeft Z. M. goedgekeurd de algemeene begrootingen van de uitgaven en inkomsten voor de provinciën Noord-Braband, Utrecht, Overijssel, Groningen, Drenthe, Vriesland en Zeeland.

P. C. LEYDEN 19 Dec. Heden hadden alhier plaats de private promotie in de letteren van den heer H. C. Michaelis, van Amsterdam, na de verdediging zijner dissertatio literaria inauguralis: *Continens L. Annaei Senecae consolationem ad Marciam*, en de private promotie in de regten van den heer A. E. van Dishoeck, van Sas van Gend, na de verdediging zijner dissertatio juridica inauguralis: *de Hereditatis petitione secundum codicem civilem Neerlandicum.*

TURKIJE.

CONSTANTINOPEL 2 Dec. Men verzekert, dat de graaf de Pontois zijn ontslag heeft ingediend. De pacha van Candia heeft de Porte dringend om bijstand gevraagd, ten einde dit eiland wederom onder het bestuur van den sultan te brengen. Hij stelt echter tot voorwaarde, dat hem het pachaliek van Candia levenslang worde verzekerd; men twijfelt, of hem zulks zal worden toegestaan, doch de gevraagde hulptroepen zullen binnen weinige dagen worden afgezonden.

Effecten-Societeit.

20 December, ten 4½ Ure.

Certific. Werk. Schuld 2½ pCt. 40⅞ à 15/16.
Dito 5 pCt. 96⅞.
O. I. 5 pCt. 94.
Handel-Maatsch. 4½ pCt. 166⅝, ½, ¼, 166, ⅛, 166.
Ardoins 5 pCt. 22 3/16.
Dito Coupons 15 7/8.
N. Russen 4 pCt. 86 7/8, ⅞.

In Aandeelen Handel-Maatschappij vertoonden zich heden eenige verkoopers, waardoor daarvan de prijs, bij eenige affaire, 1 pCt. daalde. In de andere hollandsche fondsen was weinig affaire of variatie, doch ook deze waren iets minder.

Vreemde fondsen bleven onveranderd.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 17 Dec.

Consols op tijd 3 pCt. 88⅞ à 89. Brazilië 5 pCt. 71 à 72. Columbia 2de leening, 6 pCt. 24 à ½. Mexico 1837 5 pCt. 28¼ à ½. Rusland 5 pCt. 112 à 113. Ardoins m. c. 5 pCt. 23⅝ à ¾. Passive 5⅝ à ⅞. Deferred 11¾ à 12. Portugal 3 pCt. 21⅛ à ⅜. Dito 5 pCt. 32¾ à 33. Holl. 2½ pCt. 51 à ¼. Dito 5 pCt. 97½ à 98½. Dito O. I. 5 pCt. 94 à 95. België 5 pCt. 97 à 99.

De Columbianen, die gisteren, ten gevolge van de berigten van nieuwe onlusten in New-Grenada, hetwelk zich in verschillende onafhankelijke provinciën zoude gesplitst hebben, 1½ pCt. waren gedaald, hebben zich heden van hunnen teruggang niet kunnen herstellen.

ANTWERPEN, 19 Dec.

België 5 pCt. 97. Dito 4 pCt. 88½. Dito 3 pCt. 68¾. Metaliek 5 pCt. 107⅞. Polen Lot. fl. 500. *f* 139½. Dito fl. 300. *f* 128¼. Nassau Loten 22¼. Darmst. Loten 24⅝. Brazilië 5 pCt. 75½. Ardoins 22¼. Uitgest. 6¼.

Na het bekend zijn der koersen van Parijs, was gisteren avond de handel in Ardoins en 3 pCt. belgische zeer geanimeerd; van eerstgenoemde was de prijs 22⅛, en bleef 22 1/16, en van de laatste 69. Heden opende de koers der Ardoins op 22⅜, en bleef, ofschoon het onveranderde merk van Londen bekend was, willig 22¼: er was veel vraag naar contante stukken tot behoefte op de liquidatie; ook droeg het gerucht, dat men eerstdaags financiële ontwerpen van Madrid verwachtte, die voor de houders gunstig zouden zijn, veel tot de meerdere vastheid onzer markt bij. Premie 1/m 22¼ d. 1. Coupons 18¼. 3 pCt. belgische fondsen waren zonder handel 68¾; 5 pCt. 97⅛. De koersen van Parijs waren niet bekend; de hollandsche post is ten 3 ure aangekomen.

BRUSSEL, 19 Dec.

De fransche post heden niet aangekomen zijnde, hetgeen men toeschrijft aan den slechten staat der wegen, ten gevolge van de vorst, was er ter beurze weinig of geen handel, en de prijzen nagenoeg nomineaal; de 3 pCt. belgische fondsen bleven 69. Ardoins 22 3/16.

BERLIJN, 16 Dec.

Pruiss. Leen. 4 pCt. 99½. Dito Loten 78⅜. Metaliek 5 pCt. 107½. Bank-Actiën 1141. Rusland Hamb. 5 pCt. 105½. Dito Londen 5 pCt. 109¾. Dito 1831 en 1833. 5 pCt. 100¾. Polen Loten fl. 500. 76⅚. Dito fl. 300. 71⅛. Holland 2½ pCt. 47⅔.

FRANKFORT A/M, 17 Dec.

Metaliek 5 pCt. 105⅝. Dito 4 pCt. 99½. Dito 3 pCt. 78½. Bank-Actiën *f* 2012. Loten fl. 500. 137. Dito fl. 250. 113. Holland 2½ pCt. 48¾. Syndic. 4½ pCt. 84½. Dito 3½ pCt. 70½. Polen Loten fl. 500. 77¼. Dito fl. 300. 71⅞. Ard. 5 pCt. 23¼. Portugal 3 pCt. 12. Taunusbahn *f* 330¼.

De stemming der beurs was heden vrij gunstig, doordien het bekend was, dat de plegtigheid te Parijs zonder storing der rust is afgeloopen. Hollandsche fondsen waren dan ook, in weerwil van het lager merk van Amsterdam, goed prijshoudend. Van oostenrijksche fondsen waren de Bank-Actiën iets meer aangeboden. Zeer gewild waren de poolsche Loten, en in die van fl. 300 werden groote inkoopen gedaan, waardoor dezelve ⅛ hooger bleven. Het geld is voortdurend ruim, en ook heden werden vele partijen, die op tijd liepen, opgevraagd.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. fregatschip *Japan*, Kapt. W. van der Zee, van Amsterdam. Adres bij Jan Corver en Comp., Hoyman en Schuurman en F. der Kinderen.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. barkschip *Marco Bozzaris*, Kapt. H. Olie, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, de Vries en Comp., en Floris der Kinderen.

Naar FERNAMBUCK, het nieuw gezinkt Nederl. kofschip *Anna*, Kapt S. B. de Jong. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman, Hoyman en Schuurman, de Vries en Comp., en Coopman en de Witt en Lenaertz.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. barkschip *Suriname*, Kapt. R. van der Mey, van Koog aan de Zaan. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar SURINAME, het nieuw gekop. barkschip *de Harmonie*, Kapt. Boy Jansen, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gekop. tweedeks brikschip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. pinkschip *Maria Frederika*, Kapt. K. B. de Weerd, van Amsterdam. Sluit 24 Dec. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gekop. driemast galjootschip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. Klint, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *Riga*, Kapt. A. A. Dykema. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar LIVORNO en GENUA, het Nederl. Kofschip *Grunus*, Kapt L. O. Post. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar PORT à PORT, het Portugeesch schip *Duque de Porto*, Kapt. J. M. de Souza. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BAYONNE, het Ned. kofschip *de Eendragt*, Kapt. H. G. Burga. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar KOPENHAGEN, het schoonerschip *Scandinaviën*, Kapt. H. N. Möller, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Scheepstijdingen.

Het schip Jean Key, Kapt. de Pauw, van Havana te New-York aangekomen, was bij de Great Egg aan den grond geweest en lek.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 19 Dec. O. Z. O. — D. Charrosin, Northam, Londen. Geene postschuit gevaren. Texel is vol drijfijs.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 19 Dec. De lijsten zijn, wegens ijsgang, niet aangekomen.

BRIELLE 19 Dec. De stroom drijft vol ijs.

MAASSLUIS 19 Dec. O. N. O. — Niets. De stroom drijft vol ijs.

BORDEAUX 15 Dec. Schipman, Charlotte, St. Malo.

GUERNSEY 14 Dec. Page, Admiraal Windham, Rotterdam.

FALMOUTH 15 Dec. Guyt, Fortuna, Liverpool n. Rotterdam, wegens tegenwind.

Bij PENZANCE 14 Dec. Bieze, Anna, Amsterdam n Cardiff. Gilchodt, Helena Eugène, Antwerpen n. Liverpool.

Bij DOVER 16 Dec. Rademaker, Jeannette Philippine, Batavia n. Amst.

LONDEN 13 Dec. Kroon, Vr. Wigerdina, Amsterdam. Pearson, Londen, Rotterdam. — 16 Dec. Blake, Isabella, dito.

SUNDERLAND 13 Dec. Stafford, Neptune, Schiedam.

SHIELDS 14 en 15 Dec. Henderson, Pomona, Rotterdam. Henderson, Pomona, Dordrecht. Watson, Jane, Rotterdam. Henderson, Pizarro, Antwerpen.

UITGEZEILD.

VLISSINGEN 15 Dec. ....., Maria, Avontuur. — 17 Dec. Loring, Sartelio, Charleston. Douthwait, Satalite, Hull. Kröhn, Magnet, Hamburg. Doyen, Luna, dito. Duvel, Vr. Treintje, Emden. Wubbena, Vr. Aaltje, dito; alle van Antwerpen.

VERA-CRUZ 27 Oct. ......, Constance, Laguna n. Antwerpen.

PORT-AU-PRINCE 12 Nov. (In lading): Wollen, President, n. Antw.

NEW-YORK 23 Nov. (In lading): Norris, Neptune, Rotterdam.

LIVERPOOL 16 Dec. (Zeilklaar): Cornelius, Aurora, n. Gent. (In lading): Dik. Onrust, n. Rotterdam. De Boer, Geerdina, n. Dordrecht.

JERSEY 12 Dec. Jantje, Anna Margaretha, Liverpool.

COWES 16 Dec. Michaelsen, Atlas, Liverpool n. Antwerpen.

GRAVESEND 16 Dec. Wijgers, Engelina Jantina, Amsterdam. Bergman, Jonge Johanna, Antwerpen.

MEMEL 8 Dec. Brand, Harmonie, Lubeck. Klok, Veronica, Stettin. de Boer, Gesina, Bremen.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM 20 Dec. *In Lading:* naar Mainz, Anna, W. Stammel; Dusseldorp, Carolina, W. Weerpas; Duisburg, die Jonge Harmz, M. Kimpel; Mannheim, Stoltzenfelt, F. Kroll; Urdingen en Neus, Jonge Stephan, W. Hell.

KEULEN 17 Dec. Schipper J. A. Breynck, voor de Wed. Engels, van Amsterdam naar Keulen, ligt bij de Ruhr. M. Lamers, van Amsterdam naar Keulen, ligt in het Duisburger kanaal; beide zouden eenen aanvang maken, om te ligten. E. Haasters, H. Disch en W. Jures, alle 3 van Amsterdam naar Keulen, liggen te Dusseldorp. Te Leudesdorp liggen de schippers A. van Beuningen, van Dordrecht naar Coblenz; C. Seller, van Rotterdam naar Rijnschans; C. Bissinger en J. Köhler, van Rotterdam naar Manheim; Schnelbach, van Rotterdam naar Heilbronn. Te Andernach liggen A. Miller, van Rotterdam naar Mainz; J. B. Rau, van Rotterdam naar Frankfort. Te Coblenz liggen A. P. Kuhnle, van Keulen naar Heilbronn, en F. Kesler, van Amsterdam naar dito.

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

BATAVIA, W. Philipson, *William Mitcalf.* 11,341 b. Rijst, 98 Kooren 174 Buffelhuiden, Collings en Maingy.

LONDEN, G. Hart, *Hope.* 440 z. Salpeter, Eckstein en van de Velde; 30 b. Katoen, Löhnis en van Overzee; 20 b. do., W. Bunge en Co.; 1,368 ps. Limahout, C. L. Ringrose en Co.; 10 vjs. Balsem, van Rossem, van Oordt en Co.; 7 v. Koopm., Gebr. Moens.

ANTWERPEN, J. F. Muys, *Anna Maria.* 57 v. Suiker, Gleichman, Willemse en van der Hoeven.

GENT, J. van der Schuyt, *Catharina.* 70 v., 430 brooden Suiker, Gleichman, Willemse en van der Hoeven.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN 19 Dec. KOFFIJ. In deze boon was heden geene affaire van eenig belang. In veiling circa 600 zakken Brazil, min of meer beschadigd, van 51½ tot 56½ cent. per ½ kilo. — SUIKER (Ruwe). 100 kisten blond Havana werden afgedaan tot *f* 15½ vreemde vlag. — PEPER. Ter beurze werden verhandeld 620 zakken ligt Sumatra, onlangs van New York per *Paoli* aangebragt tot 21¾ cts. cons. — TABAK. Een merk van 17 vaten Virginy, per *Meridian*, is verkocht tot niet bekend geworden prijs. — KATOEN. Heden is nog verhandeld eene partij van omstreeks 100 balen Mobile: de prijs werd niet bekend, en, eveneens, 100 b. Georgia. Het artikel schijnt bepaaldelijk meerder vraag te vinden, en is vaster.

LIJST DER PERCEELEN.

Welke op Maandag 21 *December* 1840, *in het O. Z. Heeren-Logement*, te Amsterdam *zullen geveild worden.*

N. 1. Een Huis, c. a., op de Keizersgracht, Z. Z., tusschen de Spiegel- en Vijzelstraten, N. 4102.

N. 2. Een Huis, c. a., op de Reguliersgracht, O. Z., tusschen de Keizers- en de Heerengrachten, N. 5489.

N. 3. Een Winkelhuis, c. a., op den Nieuwendijk, tusschen de St. Jakobstraat en de Krom-Elleboogsteeg, N. 1744.

N. 4. Een Winkelhuis, c. a., in de Oude Hoogstraat, op den hoek van de Bethaniedwarsstraat, N. 1463.

N. 5. Een Huis, c. a., en het daarnaast aangelegen Erf, op den Binnenkant, op den hoek van de Schipperstraat, N. 2852 en 2853.

N. 6. Een Huis, c. a., in de Bloedstraat, bij de tweede Dwarsstraat, N. 2487.

N. 7. Een Huis, c. a., in de Boomstraat, tusschen de eerste en tweede Dwarsstraat, N. 5536.

N. 8. Een Huis, c. a., in de tweede Rozendwarsstraat, bij de Rozengracht, N. 2029.

N. 9. Een Huis, c. a., op den Haarlemmerdijk, tusschen de Binnen-Brouwersstraat en Korte Prinsengracht, N. 1581.

N. 10. Een Koopmanshuis, c. a., op de Bloemgracht, tusschen de Lijnbaansgracht en tweede Bloemdwarsstraat, N. 2782.

N. 11. Een Huis, c. a., op de Rozengracht, tusschen de tweede Bloemdwarsstraat en de Akkolijenstraat, N. 2352.

N. 12. Een Winkelhuis, c. a., in de Buiten-Bantammerstraat, N. 2555.

N. 13. Eene Smeersmelterij, c. a., in de Rozenstraat, nabij de Prinsengracht, N. 2204.

N. 14. De helft in den Wind Korenmolen, c. a., genaamd *de Hoop*, op het tweede Bolwerk, tusschen de Utrechtsche- en Weteringspoorten, N. 5313 en 5315.

N. 15. Een Koopmans-Winkelhuis, c. a., op den St. Luciën-Burgwal, of Pijpenmarkt, op den hoek van en uitkomende in de Sloterdijksteeg, N. 3407.

N. 16. Een Pakhuis, c. a., op de Pijpenmarkt, in de Sloterdijksteeg, achter het Perceel N. 15, N. 3409.

N. 17. Een Pakhuis, c. a., op de Pijpenmarkt, in de Sloterdijksteeg, naast het Perceel N. 16, N. 3410.

N. 18. Een Pakhuis, c. a., op Rapenburg, tusschen de Foelie- en Peperstraten, N. 52.

N. 19. Een Huis, c. a., op de Pijpenmarkt, in de Sloterdijksteeg, Z. Z., N. 3422.

N. 20. Een Winkelhuis, c. a., in de Bloemstraat, tusschen de Prinsengracht en eerste Bloemdwarsstraat, N. 2528.

N. 21. Een Huis, c. a., in de Goudsbloemstraat, tusschen de eerste en tweede Goudsbloemdwarsstraat, N. 352.

N. 22. Een Huis, c. a., in de eerste Boomdwarsstraat, tusschen de Boom- en Lindenstraten, N. 5717.

N. 23. Een Pakhuis, c. a., genaamd *de Sleutel*, op de Rozengracht, bij de Ravenbrug, N. 2358.

EINDE DER TWEEDE EDITIE.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 19 Dec. Men verneemt, dat de gedeputeerde staten der provincie Noord-Holland zijn gemagtigd geworden tot het doen drukken, voor rekening der provincie, der uitkomsten van het kadaster in Noord-Holland, ten einde die uitkomsten, uit hoofde van derzelver belangrijkheid, door verkrijgbaarstelling meer algemeen bekend te maken.

— Bij koninklijk besluit is goedgekeurd een plan van verdeeling der mark van Kotten, gemeente Winterswijk, provincie Gelderland.

— Z. M. heeft, naar wij vernemen, magtiging verleend tot het op nieuw, voor den tijd van een jaar, verhuren der dijken en landen van de mijdrechtsche droogmakerij.

— Door Z. M. is benoemd: tot burgemeester van Naarden, de heer B. J. R. van Hasselt.

— Het navolgende is gisteren te laat ontvangen, om in alle de exemplaren te worden opgenomen, en wij hebben gemeend hetzelve uit dien hoofde alhier te moeten herhalen:

Uit 's Gravenhage, dd. 17 December, schrijft men het volgende:

Naar men verneemt, gaan de deliberatiën in de tweede kamer steeds voort. De aanmerkingen op de antwoorden der Regering worden heden in de centrale afdeeling overwogen, van welke men op morgen het rapport verwacht; zoodat de discussiën kunnen en waarschijnlijk ook zullen aanvangen op aanstaanden maandag.

Hoogstwaarschijnlijk zullen de financiële maatregelen met eene aanzienlijke meerderheid worden aangenomen. Elk der leden van de kamer meent het wel met de algemeene zaak, en gevoelt, al voldoet niet alles reeds nu in allen deele, dat het billijk en noodig is, den minister van financiën een bewijs te geven van het vertrouwen, dat zijne bekwaamheid en rondborstigheid verdienen, en hem in de gelegenheid te stellen, om, in den loop van het volgende jaar, de hooge en bijzondere financiële aangelegenheden, en de belastingwetten, na beproefde werking, te overwegen met al den tijd, ernst en inspanning, die het gewigt der zaken vereischt.

De deliberatiën over het tarief zijn in alle de afdeelingen afgeloopen. Zij leveren nieuwe bewijzen op van de moeijelijkheden aan het hoog bewind verbonden. Spoedig wacht men de antwoorden der Regering.

De audiëntie van Z. M. was maandag ll. zeer bezocht. Op aanstaanden maandag zal er waarschijnlijk op nieuw audiëntie, en ook deze weder zeer luisterrijk zijn. Uit alle gewesten des lands komen stedelijke en regterlijke commissiën Z. M. hare hulde aanbieden, en allen, die het voorregt genieten Hoogstdenzelven te naderen, zijn opgetogen over de minzaamheid, met welke Z. M. zich met hen over de algemeene en bijzondere belangen gelieft te onderhouden.

Met ijver zet de commissie over het onderwijs hare deliberatiën voort, die, men zegt, dat alleszins gewigtigst zijn, en daarheen zouden leiden, om het lager onderwijs met het godsdienstige meer in verband te brengen.

Men heeft hoop, den heer Frets te behouden. Zijn toestand is merkelijk

verbeterd. Het toeval, dat hij gehad heeft, wordt aan den invloed van eenen te spoedigen overgang van koude tot warmte toegeschreven.

— Aan onze brieven uit 's Hage van gisteren den 18 dezer ontleenen wij de navolgende bijzonderheden:

Bij de deliberatiën over de voorgestelde wijzigingen in het tarief zijn zeer uiteenloopende gevoelens voor, tegen en over het tarief aan den dag gelegd. Sommige leden zijn zelfs uitgegaan van het beginsel, dat alle artikelen van handel geheel vrij aan den handelaar moeten gelaten worden; anderen meenen, dat alle grondstoffen, die bij den invoer vrij zijn, bij den uitvoer moeten bezwaard worden, in evenredigheid van hetgeen verdiend wordt bij de bewerking; — dat alle uit hier aanwezige of gemakkelijk te verkrijgen grondstoffen buiten 's lands gefabriceerde goederen bij den invoer moeten worden bezwaard en bij den uitvoer vrijgesteld; dat alle producten van nijverheid en landbouw bij den uitvoer vrij moeten zijn, en de inlandsche artikelen van consumtie tegen buitenlandsche concurrentie ondersteund moeten worden. Eenige leden hebben gewaagd van eene geheele herziening van het bestaande tarief, ook met oogmerk, om het entrepôt-stelsel te wijzigen, tot benuttiging der nu ledig staande pakhuizen van particulieren, ten einde de revenuën van derzelver bezitters te verbeteren. Vooral de tabak, de rijst en de manufacturen, als belasting-artikelen bij den invoer, hebben tot verschillende beschouwingen geleid, waarbij men met genoegen heeft kunnen opmerken, dat de afgevaardigden uit de provinciën meer en meer het belang inzien, dat het algemeen heeft bij onzen groothandel. De antwoorden der Regering op de gevallen bedenkingen worden met de meeste belangstelling verwacht, en zullen, door de bekwaamheid en ervaring, die dezelve zullen ingeven, voorzeker ten hoogste belangrijk zijn.

Het nader verband tusschen het lager onderwijs en het godsdienstige, naar hetwelk men meent, dat de beraadslagingen der commissie voor het onderwijs zich uitstrekken, zoude vooral deze uitkomst ten doel hebben, dat het lager onderwijs aan de kinderen bedeeld wierde door meesters, die met de ouders der kinderen tot een en het zelfde kerkgenootschap behooren. De tijd zal moeten leeren, of, en in hoe verre dit denkbeeld voor uitvoering vatbaar is. Inmiddels loopen de gevoelens deswege zeer uiteen. Velen zijn van oordeel, dat het lager onderwijs een' gevoeligen schok er door zoude lijden; anderen meenen, dat de maatschappelijke eensgezindheid er door bevorderd zou worden. Ook in de commissie zelve heeft elk der leden eene eigene meening; maar aller doel is en blijft waarheid, en bij zulk eene stemming der commissie mag men in alle gevallen verwachten, dat het ten hoogste belangrijk zijn zal, de resultaten te vernemen van haar beraad.

'S GRAVENHAGE 18 Dec. In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van heden, zijn wederom ter tafel gebragt en naar de daartoe benoemde commissie verzonden een aantal verzoekschriften, houdende bezwaren tegen de voorgedragen wijzigingen in het tarief van in-, uit- en doorvoer. Onder dezelve bevonden zich een van de heeren Hofkes en C°. te Almelo, een van de maatschappij ter bevordering van koophandel en nijverheid te Enschede en een van de kamer van koophandel en fabrijken te Maastricht.

De voorzitter geeft aan de kamer kennis berigt te hebben ontvangen, dat de heer advocaat-generaal Lightenvelt geboren is den 28 October 1795, en de heer Schik op 4 Junij 1800. Dienvolgens gaat de kamer over tot de stemming van den derden kandidaat, te plaatsen op het drietal, hetwelk Z. M. zal worden aangeboden, tot benoeming van een lid in den hoogen raad, en waarbij alleen moet worden beslist tusschen gemelden heer Lightenvelt en den hoogleeraar de Greve.

Er zijn 48 leden tegenwoordig. De heer Lightenvelt erlangt 24 stemmen, en ook de heer Greve 24.

De voorzitter zegt, dat ook nu wederom de ouderdom tusschen gemelde heeren zal moeten beslissen, waaromtrent officiële inlichtingen zullen worden ingewonnen.

De heeren Bruce en van Rappard geven aan de kamer de stellige verzekering, dat de heer de Greve nog geen 45 jaren heeft bereikt.

Op voorstel echter van de heeren Luyben en van Dam is, overeenkomstig het door den voorzitter geproponeerde, besloten, dienaangaande nadere berigten in te winnen; waarna de vergadering is gescheiden.

De kamer zal morgen ten 2 ure wederom eene openbare zitting houden.

ROTTERDAM 18 Dec. Gisteren hebben de wel ed. zeer gel. heeren Groshans en de Vrij hunne lectoraten aan de clinische school alhier aanvaard, in tegenwoordigheid der commissie van bestuur en van een groot aantal toehoorders van verschillende standen. Beiden spraken bij die gelegenheid eene korte redevoering uit, de eerste over de geneeskunde, en als wetenschap en als kunst beschouwd; de tweede over het nut, dat de beoefening der scheikunde aan de menschelijke maatschappij in het algemeen heeft toegebragt, en nog verder belooft toe te brengen.

DORDRECHT 18 Dec. De rivier voor deze stad ligt geheel toe, en wordt reeds door voetgangers gebruikt. Tusschen Zwijndrecht en hier is echter voor het veer nog een vak opengehouden.

NIJMEGEN 18 Dec. Sedert ons laatste berigt is het ijs in de rivier de Waal dermate toegenomen, dat het te vreezen is, dat hetzelve zich spoedig zal zetten. Voor zoo ver wij vernemen, heeft hetzelve zich op de beneden-rivier nog nergens vastgezet. Te Dordrecht daarentegen zit de rivier sedert den 15 Dec. toegevroren. Op den Beneden-Rijn is het ijs mede nog drijvende. Te Arnhem was het heden zoo menigvuldig, dat het overvaren uiterst moeijelijk was, en men verwachtte, dat het zich spoedig zoude zetten. Op den IJssel te Kampen heeft hetzelve zich reeds laatstleden maandag gezet, en later op vele plaatsen daarboven. Ook op de rivier de Maas zit het ijs op vele plaatsen, onder anderen, boven Grave, vast; vóór de stad is het water open.

HARLINGEN 16 Dec. Heden is van de werf der scheepsbouwmeesters Dirk en Lieuwe Alta, alhier, van stapel geloopen het kofschip *Maria Agnes*, groot circa 120 roggelasten, te voeren door kapitein Harm K. de Weerd, onder directie van den heer Dirk Beth, te Amsterdam. Onder de vele beoordeelingen, welke dit schip, zoo wel als de beide anderen nog in aanbouw zijnde schepen, uitlokte, merkte men met genoegen de eenstemmigheid op, dat model, solide en nette bewerking, snelle vaart en goed lastdragen, doorgaande kenteekenen zijn van alle door gedachte scheepsbouwmeesters gemaakt wordende kofschepen.

Kunsten en Wetenschappen.

Een paar dagen geleden, ontvingen wij den *Utrechtschen Volks-Almanak over* 1841, thans uitgegeven door L. E. Bosch en Zoon te Utrecht. Om de kosten te sparen, die het medebragt, wanneer de verzameling der stukken voor dit Jaarboekje aan iemand anders wierd opgedragen, heeft de heer L. E. Bosch zelf zich met die verzameling belast. De bezuiniging daaruit voortkomende vermeerdert nu de gerustheid, dat de uitgave zal kunnen vervolgd worden. In aanmerking nemende, dat, om de verandering van redactie en uitgever, vele der vroegere medearbeiders, zoo als uit het voorberigt blijkt, zich hebben terug getrokken, erkent men gereedelijk, dat de heer Bosch bijzonderen dank heeft toe te brengen aan de geleerde en kunstervaren mannen, die zijn werkje de belangrijkheid en verscheidenheid gegeven hebben, welke niemand aan hetzelve betwisten zal. Het voorwerk beslaat 50 bladzijden, en bevat, bij eenen goeden kalender, opgave van alle diligence- en wagen-, en schepen- en schuiten diensten te Utrecht, een statistisch overzigt der steden en dorpen in de provincie, en voorts opgave nopens de zamenstelling van alle inrigtingen, genootschappen, en ligchamen van gewestelijk of plaatselijk bestuur te Utrecht gevestigd. De beschrijving der bestaande inrigtingen van anderen aard zal, bij gedeelten, van jaar tot jaar worden gegeven; de tegenwoordige jaargang bevat enkel die der christelijke opleidingschool. Men ziet hieruit, dat de heer Bosch zoo veel mogelijk alles bijeen heeft gevoegd, wat voor de ingezetenen zijner stad en provincie belangrijk is, en aldus eene soort van handboek levert, dat hun voorzeker dikwijls kan te stade komen. Het mengelwerk is mede zeer uitvoerig, en beslaat niet minder dan 238 bladzijden; doch ruim gedrukt. De bijdragen, die men hier in proza vindt, zijn van de heeren H. W. Tydeman, D°. Schotel, D°. van Setten, J. B. Christemeijer en A. Visscher; mannen, wier werken te zeer bekend zijn, dan dat zij nog aanprijzing zouden behoeven. Deze bijdragen beslaan ruim 200 bladz. Het overig gedeelte bevat dichtstukjes van onderscheiden trant en waarde, van de heeren Neuman, van Dam, de Bosson, Dusseau, Kraan, Graadt Jonkers, de Graaff, Christemeijer, en Bielevelt. Het eene en andere maakt een behagelijk boekdeeltje uit, dat men, hetzelve eenmaal ingezien hebbende, gaarne een plaatsje in zijne boekenkast aanwijst. Ook de titel en een vierte plaat luisteren het werkje op, dat bovendien versierd is met een portrait van Z. Exc. den baron van der Capellen, »*aan wien de provincie, de stad en de hoogeschool zoo veel te danken hebben.*» In alle opzigten verdient dit jaarboekje te worden aanbevolen.

TE AMSTERDAM BIJ C. G. WITHUIS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Advertentiën.

(7631) Ieder, die iets te vorderen heeft van of verschuldigd mogt zijn aan den Heer DAVID FREDERIK DAVIDIS, den 21 November laatstleden te *Amsterdam* overleden, gelieve daarvan vóór 1 Januarij 1841 schriftelijke opgave te doen aan den Notaris BRUNO TIDEMAN, op de Heerengracht, N°. 505, aldaar.

(7632) L. GIJSELMAN, J. PALMBOOM, D. DE VRIEND, G. H. MATTHES Gzn., W. LEENDERTZ Pz., A. KERSJES, F. GOEDHART, W. TEN KATE, F. KAT, J. W. NIENHUIJS, J. H. HACKMAN ASSCHENBERGH, H. MöLMAN, P. A. BUNDTEN Jr., G. WILDS, C. A. LOOTS, P. SUBIESE, W. A. ZELDERS, D. C. GUIT en D. BETH,

MAKELAARS,

zullen op *Maandag* den 11den *Januarij* 1841,

des avonds na 5 ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, door den Notaris H. MEIJER CLUWEN, Verkoopen:

Een kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd *dubbel* KOOPMANSHUIS, ACHTERHUIS, thans ingerigt tot PAKHUIS, en ERVE, staande en gelegen op den Singel, tusschen de Lijnbaan- en Spaarpotstegen, N°. 2541, mitsgaders een daar achter gelegen kapitaal *dubbel* PAKHUIS en ERVE, op den N. Z. Achterburgwal, N°. 2233. Alles te zamen in één koop.

Breeder bij biljetten omschreven, en te bezigtigen des dingsdags en donderdags, alsmede op den verkoopdag, van 11 tot 2 ure. De bewijzen van eigendom en de veilconditien zullen vier dagen vóór en op den verkoopdag, des voormiddags, ter lezing liggen ten Kantore van bovengemelden Notaris, Westermarkt en hoek der Keizersgracht.

(7633) C. VAN CAMPEN,

MAKELAAR,

zal op *Donderdag* den 24sten *December* 1840,

aan het Locaal der Publieke Wekelijksche Verkoopingen, in de Raamstraat bij de Prinsengracht, N°. 3, onder meerdere Verkoopen:

JUWEEL, GOUD, Gouden HOROLOGIE, dito KETTING, eenige Ps. LINNENS in sorteringen, eene partij PARFUMERIËN, waaronder verschillende soorten van *Haar-Oliën*, *Toilet-Zeepen*, enz., benevens de GOEDEREN, behoorende tot de onder voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen HENDRIK SCHREUR, in leven Pakhuisknecht, gewoond hebbende en binnen deze stad overleden.

Alles Woensdag te voren van 10 tot 3 ure voor een ieder te bezigtigen.

(7634) **Er wordt gevraagd *te Huur*:**

Tegen Primo Mei aanstaanden, Een HUISJE of een paar KAMERS, het uitzigt hebbende op het *Y*, *den Amstel*, of wel op het land, hetzij binnen of in den omtrek dezer stad. Adres, met gefrankeerde brieven onder Lr. Z, behelzende de gesteldheid en naasten huurprijs, aan het *bureau* van den *Avondbode*.

(7635) **Magazijn van Manufacturen.**

J. G. HUIJSMAN,

(*Keizersgracht, bij de Leydsche Straat*, N°. 157.)

heeft een Nieuw Assortiment Zijden STOFFEN, Gestreepte en Effen MERINOSSEN, alsook onderscheiden MODE-ARTIKELEN ontvangen.

Door zeer Voordeeligen Inkoop, is hij in staat gesteld, onderscheiden Artikelen tegen bijzonder billijke Prijzen te debiteren.

(7636) **Magazijn van Pelterijen,**

in het WAPEN VAN BERN, *op het Spui.*

J. MAIJER & C°. met J. G. MAGER, *Oxfordstreet* N°. 58, te LONDEN, hebben de eer bij deze te berigten, dat zij nog ruim gesorteerd zijn van zeer fijne verwerkte en onverwerkte PELTERIJEN, [illegible] lingen aan in het groot en klein.

NB. BRIEVEN FRANCO.

(7637) **MAGAZIJN**

VAN

Weener en Fransche Galanteriën,

uitgepakt in het *Wapen van Bern*, op het Spui.

De Ondergeteekende berigt het geëerd Publiek, dat hij alhier gearriveerd is met een rijk assortiment NIEUWIGHEDEN, bestaande in keurige Ornamenten van Paarlemoer, Schildpad, Verguld, Kristal en Brons Artistique; differente Voorwerpen van *Boul*, fraai en varieërend ingelegd met geel koper en faiton, waaronder Werktafeltjes, Werkdoosjes, Presenteerbladen, en wat verder tot een Servies behoort. Overigens eene hoeveelheid kleine, smaakvolle Voorwerpen, bijzonder geschikt voor etagéres en cadeaux. Door zeer voordeelige inkoopen zullen bovenstaande Nieuwigheden tot civiele en vastgestelde prijzen verkocht worden.

HENRI PRONK.

NB. Echte *Romeinsche* VIOOLSNAREN, per ½ stok of 15 stuks voor *f* 2. *Brieven franco.*

(7638) Bij ROBERT NATAN, Academie-boekhandelaar te *Utrecht*, is heden van de pers gekomen:

Marretje Moonen,

van brandstichting beschuldigd en wegens brandstichtingzucht vrijgesproken,

EENE BIJDRAG

TOT DE LIJFSTRAFFELIJKE REGTSPLEGING IN ONS VADERLAND,

DOOR

M^R. *H. P. B. VAN GOLTSTEIN*,

BENEVENS EEN VISUM REPERTUM, OPGEMAAKT DOOR

PROF. J. L. C. SCHRöDER VAN DER KOLK en DR. N. P. VISSCHER.

Prijs 80 *Cents.*

Vroeger is door bovengenoemden Boekhandelaar uitgegeven:

ROIJAARDS (H. J.), Theol. Dr. Prof. te Utrecht, Van Heusde als Geschiedkund. en als Paedag. tot de Godgeleerdh geschetst,	*f* 0.80.
——, Nederl. Kerkregt bij de Hervormden, 2 deelen,	» 7.00.
——, Chrestomathia Patristica, 2 deelen,	» 4.60.
SCHOLTEN (J. H.), Theol. Dr. Prof. te Franeker, Disq. de dei erga hom. amore.	» 2.00.
——, tweetal Leerredenen.	» 0.50.
—— (W.), Epistola ad J. H. Scholten, fil. de Jodoca Heringa,	» 0.40.
GOBÉE (Dr. C.), Klinische Bijdragen,	» 5.00.
KLEIN (J.), Deutsches Lesebuch fr. d. Niederl. Jugend.	» 2.00.
Muzijkaal Woordenboek (Ital., Fransch, Hoogduitsch en Hollandsch),	» 2.00.
HILDEBRAND, Gezondheidsleer van den mond.	» 0.75.
MUNCKE, eerste gronden der Natuurkunde.	» 2.25.
NAEGELE, Leerboek der Verloskunde.	» 5.00.
SACHS, Behandeling van Schijndooden.	» 0.50.
PHOEBUS, Handleiding bij Vergiftingen.	» 0 50.
RITTER, Sta vroeg op, over het nut van het vroeg opstaan voor de gezondheid en bezigheden.	» 0.50.

(7639) Bij J. F. THIEME, Boekhandelaar te *Nijmegen*, is van de pers gekomen, en bij de voornaamste Boekverkoopers des rijks verkrijgbaar gesteld:

Iets over het Lager Onderwijs,

DOOR

C. H. Clemens.

Prijs 30 Cents. Ten voordeele van het fonds der Commissie tot uitdeeling van warme spijzen aan de algemeene armen te *Nijmegen*.

(7640) Bij L. E. BOSCH & ZOON, te *Utrecht*, zijn heden van de pers gekomen en aan de voornaamste Boekhandelaars verzonden:

I. MINIATUUR-ALMANAK voor 1841, met 4 fraaije gravuren en muzijkstukje, verguld op snede, in netten koker; opgedragen aan H. K. H. Mevr. de Prinses SOPHIA DER NEDERLANDEN. De bijdragen in dit boekje zijn voornamelijk van de Heeren *J. P. Heije*, *Oosterwijk Bruijn*, *A. v. d. Hoop Jr.*, *L. J. A. Tollens*, *Aug. Clavareau*, *D J. den Beer Poortegael*, *F. H. Greb. de Kanter*, Mej. *P. Moens*, *M. H. de Graaff*, *J. F. Bosdijk*, *A. Visscher*, *Lesturgeon*, *A. Winkler Prins*, enz.

De Prijs is *f* 1 25.

II. UTRECHTSCHE VOLKS-ALMANAK voor 1841, met het portret van den minister van staat, baron VAN DER CAPELLEN, 4 fraaije platen en versierden titel. Als schrijvers komen hierin onder anderen voor: Prof. *H. W. Tydeman*, D°. *Schotel*, D°. *T. van Spall*, D°. *J. J. Neuman*, Mr. *B. G. A. Pabst*, *J. F. Bosdijk*, *J. B. Christemeijer*, *de Bosson*, *A. Visscher*, *M. H. de Graaff*. enz. De prijs is *f* 1,00.

III. LES PETITS LIVRES DU PÈRE L'AMI *avec figures*, *f* 0.70.

De directeur van het fransch tooneel alhier heeft aan de abonnés en habitués van dat tooneel de navolgende circulaire gezonden:

MESSIEURS!

Le malheur, que nous avons eu de perdre notre excellent administrateur Baudot, vous est connu. Appelé à le remplacer, je ferai tous mes efforts pour diriger cette entreprise, avec le même zèle, sinon le talent de mon prédécesseur; ce sera, je crois, le plus digne moyen d'honorer sa mémoire.

Ayant été chargé pendant sa maladie de le représenter, j'ai cru après sa mort pouvoir me mettre sur les rangs, pour avoir la Direction. Nommé, j'ai fait de suite aux pensionnaires du défunt, des propositions tendant à les conserver aux mêmes clauses. Tous ont accepté, hors mr. en mad. Fortier; quoique déplorant bien sincèrement leur perte, je ne pouvais, sans compromettre le sort de mes camarades, accepter les conditions rigoureuses qu'ils m'imposaient.

J'ai pris des mesures pour les remplacer convenablement; je me suis adressé à mr. Delafosse, qui est dans ce moment libre d'engagement par la faillite du théâtre de Rouen, et j'ai lieu d'espérer que dans peu de temps il reprendra sa place dans la ville qu'on ne l'a vu quitter qu'avec regret.

En attendant les nouveaux débuts, l'entreprise du théâtre français, sous ma direction, continuera ses représentations à mes risques et périls, à partir de samedi 19 courant par le n°. 37 de l'abonnement.

Maintenant, messieurs, je viens vous demander de m'accorder votre bienveillance pour me soutenir dans mon entreprise, et de vouloir bien me continuer la confiance dont vous avez honoré mon prédécesseur.

Veuillez agréer mes très-humbles respects, et me croire,

Votre tout dévoué serviteur,

PRUDENT,

Directeur du Théâtre Français.

AMSTERDAM,
18 Décembre 1840.

Schouwburgen, Concerten, enz.

STADS SCHOUWBURG. Maandag 21 December 1840. NATUUR EN PLIGT, OF DE ZOON REGTER OVER ZIJNEN VADER, Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Fransch van *Pelletier Volmeranges*. Gevolgd door: DE METSELAAR EN DE SMID, Nieuw Groot Ballet-Pantomime. *Aanvang ten Zes Ure.*

THEATRE FRANCAIS. (*Sous la direction de Mr.* PRUDENT.) (N°. 38 de l'Abonnement.) Mardi 22 Dec. 1840. Une première représentation de: UN SECRET, Comédie, mêlée de couplets, en 3 actes, de Mrs. *Arnoult* et *Fournier*. On commencera par la reprise de: LA CARTE A PAYER, OU L'AUBERGISTE BOURGMESTRE ET L'AVOCAT BARBIER, Vaudeville, en 1 acte. *On commencera à 7 heures.*

THÉATRE ITALIEN, *Amstelstraat*. (N°. 13 de l'Abonnement.) Lundi 21 Decembre 1840. NORMA, Grand Opéra, en 4 actes, Musique de *Vincent Bellini*. M.lle. *Matthey* remplira le rôle de *Norma*. *Le Spectacle commencera à 7½ heures.*

Le Bureau de Location sera ouvert depuis 10½ heures du matin jusqu'à [illegible] heures après midi.

Bientôt pour les Debuts de Mr. *Lanzoni*, premier Tenor, la première représentation de: BELISAIRE, Grand Opéra, en 4 actes, de *Donizetti*. Mlle. *Matthey* remplira le rôle *d'Antonina*, *Femme de Belisaire.*

SALON DES VARIETES, in de *Nes*. Maandag den 21 December 1840, DE BEURS VAN IJSSELSTEIN, kluchtspel met Zang, in één Bedrijf, naar het Fransch vrij gevolgd. Voorafgegaan door: DE HEER LUSTIG, DEURWAARDER IN DE GIJZELING, Vaudeville, in twee Bedrijven. Entrée 75 Cts., welke in vertering zal worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ Ure. JH. DUPORT.

GROOT FRASCATI. Zondag den 20 December 1840. Groot CONCERT, *Vocaal en Instrumentaal*

PROGRAMMA.

1. Simphonie van *L. van Beethoven*. (C mol) — 2. Lied van *Schubert*, te zingen door Mevr. *Roeckel*. — 3. Concert-Ouverture van *J. Verhulst*. 4. *The Beauties of Neukomm*. bij *Moscheles*, voor piano forte, voordragen door Mejufv. *Henriette Roeckel*. — 5. Concert-Ouverture van *J. van Bree*. — 6. *Verschwiegenheit*, van *Keller*, te zingen door den Heer en Mevr. *Roeckel*.

PAUSERING.

1. Ouverture van het Ballet: *De Schoone Slaapster*, van *G. H. Brinkhuyzen Jr.* — 2. Duetto buffo, uit de Opera: *De Burgemeester van Zaandam*, te zingen door den Heer en Mevr. *Roeckel*. — 3. Fantaisie Brillante avec Variations, van *H. Herz*, voor te dragen door Mejufv. *Roeckel*. — 4. Potpourri uit de Opera: *Der Freischutz*, van *M. Waas*. — 5. Oostenrijksche Nationale Liederen, te zingen door den Heer en Mevr. *Roeckel*. — 6. Finale. *Aanvang ten 7½ Ure.*

SCHOUWBURG in de *Amstelstraat*. Groot VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT van IRÉNÉE BARTHE, op Dingsdag den 22 December 1840. *Aanvang ten 7½ Ure.*

PROGRAMMA.

EERSTE DEEL. 1. Septuor van *Hummel*. — 2. Aria, te zingen door den Heer *Delvivo*. — 3. Fantaisie (*La Figurante*), voor piano forte, van *Herz*, uit te voeren door den Concertgever. — 4 Cavatine, te zingen door den Heer *Tuyn*. — 5. Solo voor de Viool, uit te voeren door den Heer *J. J. Koning*. — 6. Fantaisie (*Lucia di Lammermoor*) voor piano-forte, van *Döhler*, uit te voeren door den Concertgever.

TWEEDE DEEL. 7. Scherzo van een Septuor van *Hummel*. — 8. [illegible] (*Belisario*), te zingen door de Heeren *Tuyn* en *Delvivo*. — 9 Fantaisie (*Moïse*), voor piano forte, uit te voeren door den Concertgever. — 10. Aria, te zingen door den Heer *Delvivo*. — 11. Duo voor piano-forte en viool, van *Osborne* en *de Bériot*, uit te voeren door den Heer *Koning* en den Concertgever. — 12. Twee Romances, te zingen door Mad. *Barthe*.

Prijzen der Plaatsen: Balcon *f* 3. Loge en Partere *f* 2. Galerij *f* [illegible]

De Toegang-Billetten zijn te bekomen bij de Heeren THEUNE en C°. Muzijkmagazijn, Kalverstraat, en aan het Bureau van genoemden Schouwburg, Dingsdag, van des morgens 10½ tot des namiddags 3 ure.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.